

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 9, 2025

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1028](#) 27-06-2025

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:1157](#) 24-06-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:3973](#) 24-06-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:1578](#) 17-06-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:1536](#) 17-06-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:3532](#) 10-06-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:3533](#) 10-06-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:1461](#) 10-06-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:1190](#) 24-04-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:1144](#) 22-04-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:905](#) 01-04-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:818](#) 25-03-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:814](#) 25-03-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:721](#) 18-03-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:716](#) 18-03-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:644](#) 11-03-2025

Rechtbank

- [Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:7070](#) 26-06-2025
- [Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:4002](#) 26-06-2025
- [Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:6604](#) 25-06-2025
- [Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:10804](#) 18-06-2025
- [Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:3943](#) 11-06-2025
- [Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:5744](#) 05-06-2025
- [Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:4460](#) 04-06-2025
- [Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:2909](#) 28-05-2025
- [Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:6727](#) 28-05-2025
- [Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:6726](#) 30-04-2025
- [Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:6725](#) 18-04-2025
- [Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:4282](#) 17-04-2025
- [Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:4214](#) 18-03-2025

Antillen

- [Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2025:157](#) 17-06-2025
- [Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2025:153](#) 17-06-2025
- [Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2025:137](#) 17-06-2025
- [Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2025:86](#) 12-06-2025
- [Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2025:178](#) 04-06-2025
- [Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2025:181](#) 04-06-2025
- [Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2025:28](#) 29-04-2025
- [Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2025:176](#) 16-04-2025
- [Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2025:129](#) 20-01-2025
- [Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2023:379](#) 11-12-2023

RECHTSPRAAK

In een langdurig onverdeeld gebleven Curaçaose boedel kent het gerecht ex artikel 3:200a BWC delen van het terrein toe aan de verzoekers/bewoners van op het terrein staande woningen en het resterende deel aan het Land Curaçao.

Dit is de laatste beschikking in de oude Curaçaose boedel-zaak Speranza Ariba. Het betreft een langdurig onverdeeld gebleven nalatenschap bestaande uit een terrein van ongeveer 2,5 hectare. Het terrein staat volgens een rooibrief uit 1860 op naam van I. Casper. Op het terrein staan zestien woningen, die door verzoekers zijn gebouwd en/of worden bewoond.

Verzoekers hebben op grond van de regeling van artikel 3:200a BWC verzocht om aan ieder van hen een deel van het terrein in eigendom toe te kennen. Zij hebben daartoe een indelingsplan laten opstellen en hebben meetbrieven van de door hen gewenste kavels laten opmaken. Het gerecht wijst het verzoek toe, met toekenning in eigendom van het resterende deel van het terrein aan het Land Curaçao.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 12-06-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2025:86

Zaaknummer: CUR201900808 en CUR201900809

Rechters: P.E. de Kort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ondanks erflaatsters dementie ziet het hof net als de rechtbank geen reden om de zoon rekening en verantwoording te laten afleggen ter zake van tijdens leven verrichte transacties op grond van een vermeende overeenkomst van opdracht of het ongeschreven recht.

Deze zaak gaat over de afwikkeling van de nalatenschap van de moeder van partijen. Partijen zijn de kinderen van erflaatster. Appellanten vinden dat geïntimeerde sub 1 zonder recht of titel gelden aan het vermogen van erflaatster heeft onttrokken door in de periode september 2013 tot en met oktober 2020 vanaf de bankrekening van erflaatster contante pinopnames te doen en bankoverschrijvingen te doen naar de en/of-bankrekening van geïntimeerde sub 1. Voor de feiten zie ERF 2023-0138 waarin de rechtbank heeft geoordeeld dat geïntimeerde sub 1 niet gehouden is rekening en verantwoording af te leggen. In appèl meent het hof dat op grond van de feiten en omstandigheden niet is komen vast te staan dat sprake was van een overeenkomst van opdracht zodat op basis daarvan geen verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording kan worden aangenomen.

De volgende vraag die beantwoord moet worden is of een dergelijke verplichting uit regels van ongeschreven recht voortvloeit. Voor het antwoord op die vraag is van belang dat in deze zaak vaststaat dat het ging om (mantel)zorg in een familieverhouding waarbij appellanten niet hebben bestreden dat geïntimeerde sub 1 zelfstandig kon en mocht handelen. Volgens het hof hebben appellanten hun stelling dat moeder niet meer in staat was de handelingen van geïntimeerde sub 1 te overzien en voor haar belangen op te komen, onvoldoende onderbouwd. Het enkele feit dat geïntimeerde sub 1 in november 2013 aan zijn zussen heeft geschreven dat bij moeder beginnende dementie was geconstateerd, oordeelt het hof onvoldoende. Ook het feit dat de bankafschriften niet meer op haar adres werden bezorgd, rechtvaardigt die conclusie niet. Het hof is van oordeel dat appellanten, gezien in het licht van hetgeen geïntimeerde sub 1 heeft verklaard over de door hem gedane uitgaven, onvoldoende gemotiveerd hebben gesteld dat uitgaven van gemiddeld € 539 per maand bovenmatig waren. Zij trekken hetgeen geïntimeerde sub 1 heeft verklaard in twijfel, maar meer dan het uiten van vermoedens dat het niet kan kloppen zijn het in feite niet. Het hof acht het echter wel plausibel dat geïntimeerde sub 1 dergelijke uitgaven deed voor erflaatster, ook al was

erflaatster in beginsel volledig verzorgd. Dit laat immers onverlet dat zij nog steeds wat extra boodschappen en toiletartikelen nodig kan hebben gehad, uitgaven moest doen voor persoonlijke verzorging zoals de kapper en kleding, andere benodigdheden had voor bijvoorbeeld haar kamer en geld heeft uitgegeven aan uitjes en lunches met geïntimeerde sub 1 en/of zijn echtgenote en (verjaardag)cadeautjes. Verder is het naar het oordeel van het hof ook niet onredelijk of ongebruikelijk dat erflaatster een vergoeding heeft willen betalen voor het wekelijks meerdere malen op en neer rijden (naast eventuele kosten van de benzine zelf) alsmede voor het wassen en dat zij geïntimeerde sub 1 af en toe een extra bedrag gaf. Nu ook het hof van oordeel is dat op geïntimeerde sub 1 geen rekening- en verantwoordingsplicht rust en dat hij afdoende verklaringen heeft gegeven voor de opnames en uitgaven, hebben appellanten onvoldoende onderbouwd dat sprake is geweest van ongerechtvaardigde verrijking, onrechtmatige onttrekkingen dan wel onverschuldigde betaling of misbruik van omstandigheden. Appellanten hebben nog gesteld dat op geïntimeerde sub 1 een verzwaarde stelplicht rust omdat hij over de gegevens beschikt die voor bewijslevering van belang kunnen zijn. Het hof volgt hen hierin niet, alleen al niet omdat zij niet hebben toegelicht op welke gegevens zij doelen en vaststaat dat zij zelf beschikken over gegevens ten aanzien van de banktransacties.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 18-03-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:716

Zaaknummer: 200.335.545_01

Rechters: M.G.W.M. Stienissen, C.M.J. Peters en S.M.J. Korthuis-Becks

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris handelde onzorgvuldig door geen nader onderzoek te doen naar de herkomst van de gelden bij privéaankoop door executeur van pand nu deze gelden van de ervenrekening kwamen, en ook een abusievelijk registratie als boedelnotaris leidt tot gerechtvaardigd vertrouwen dat notaris dat ook was.

De in 2017 overleden erflaatster/moeder van klager heeft in haar testament de wettelijke verdeling van toepassing verklaard. In het in 2017 voor geïntimeerde A als waarnemer van geïntimeerde B gepasseerde testament heeft de in 2020 overleden erflater/vader van klager een broer van klager – X – tot executeur benoemd en bepaald dat de executeur over de keuze van de te gelde te maken goederen en over de wijze van tegeldemaking niet in overleg behoeft te treden met de erfgenamen en hun toestemming niet vereist is. X heeft de tot de nalatenschap behorende woning verkocht en in eigendom geleverd en in deze door B gepasseerde akte staat X vermeld als verkoper in zijn hoedanigheid van executeur in de nalatenschap. In 2021 heeft X een bedrijfspand gekocht en ter zake van de financiering daarvan heeft X toen diverse bedragen van de ervenrekening naar de kwaliteitsrekening van de notaris overgeboekt en geleverd. Klager verwijt A o.m. dat de levering van de woning nietig is, dat A onzorgvuldig handelde door mee te werken aan een snelle verkoop en levering van de woning en door niet te signaleren dat er onrechtmatige onttrekkingen van de ervenrekening hebben plaatsgevonden alsmede dat A zijn medewerking aan de leveringsakte van het bedrijfspand had moeten weigeren omdat dit pand deels betaald is door onrechtmatige onttrekkingen van de ervenrekening. Klager verwijt A daarnaast dat hij meer onderzoek had moeten doen naar de slechts mondeling afgegeven ruimschootstoereikendverklaring. Ook had hij moeten zien dat er niet binnen de dwingend voorgeschreven termijn van drie maanden door de executeur een boedelbeschrijving was opgemaakt. In eerste aanleg zijn alle klachten ongegrond verklaard. Het hof sluit zich aan bij de overwegingen van de tuchtrechter in eerste aanleg die erop neerkomen dat X ex artikel 4:145 lid 2 BW bevoegd was, dat de notarissen geen bemoeienis hebben gehad bij het opstellen van de koopovereenkomst en dat zij na ontvangst hiervan waren gehouden om op grond van hun ministerieplicht mee te werken aan de levering van de woning. Anders dan de kamer in eerste aanleg is het hof van oordeel dat terecht is gesteld dat het op grond van de Wwft verplichte gestelde onderzoek naar de herkomst van de

gelden onvoldoende zorgvuldig is uitgevoerd. Ter zitting in hoger beroep heeft A verklaard dat een medewerker van zijn kantoor voor het passeren van de akte onderzoek heeft gedaan naar de herkomst van de middelen. De medewerker heeft destijds opgemerkt dat de gelden (deels) afkomstig waren van een rekening die de naam 'Van Beek' droeg. Met deze opmerking is toen genoeg genomen. Er is toen echter niet opgemerkt dat het ging om een rekening op naam van 'erven Van Beek'. Ter zitting heeft A medegedeeld dat als hij dit toen had geweten hij aanleiding had gezien voor een verscherpt cliëntenonderzoek. In dat geval zou hij aan de executeur hebben gevraagd of er toestemming was van alle erfgenamen. Het hof is van oordeel dat hij dat in dit geval had behoren te doen. Door abusievelijke registratie van A als boedelnotaris heeft de notaris het risico gedragen dat derden gerechtvaardigd mochten vertrouwen op het boedelregister en de daaruit voortvloeiende gevolgen. In dit geval heeft klager de notaris aangesproken op diens taken en verantwoordelijkheden als boedelnotaris. Het hof is van oordeel dat de notaris in zijn reactie deze veronderstelde hoedanigheid onvoldoende heeft weersproken. Klager is daardoor mogelijk in de waan gelaten dat de notaris wel degelijk de rol van boedelnotaris vervulde op grond waarvan klager erop had mogen vertrouwen dat de notaris de daarbij behorende verantwoordelijkheden op zorgvuldige wijze zou hebben ingevuld.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 10-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:1461

Zaaknummer: 200.349.028/NOT

Rechters: H.T. van der Meer, A.R.O. Mooy en J.A.H. Bruggemann

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt de omvang van de OBV-vordering vast, concludeert dat de niet-tijdige indiening van de aangifte erfbelasting door de langstlevende niet leidt tot de opeisbaarheid van die vordering en is van mening dat analoge toepassing van artikel 3:75 BW zich voordoet ten aanzien van een onjuiste verklaring van erfrecht.

De kern van het geschil betreft de omvang en de opeisbaarheid van de vordering van de dochter van erflater uit een eerder huwelijk [eiseres A] op de langstlevende echtgenote van erflater [gedaagde B]. Op grond van het testament en de daarin van toepassing verklaarde ouderlijke boedelverdeling, verkrijgt A een vordering op B gelijk aan de waarde van haar erfdeel in de nalatenschap van erflater. Zowel A als B vordert in (re)conventie de vaststelling van de boedelbeschrijving en vaststelling van het erfdeel van A. De rechtbank stelt de omvang van de nalatenschap en vordering vast en gaat daarna in op de vordering van A dat B wordt veroordeeld tot betaling van haar vordering uit hoofde van de nalatenschap van erflater. A legt aan deze vordering kort gezegd ten grondslag dat B haar niet heeft gevrijwaard voor alle aanspraken van derden. Zij voert aan dat B wist, althans behoorde te weten, dat A erfbelasting verschuldigd is en dat de aangifte daarvoor binnen acht maanden na het overlijden van erflater gedaan moet worden. Nu B heeft verzuimd de aangifte erfbelasting (tijdig) te doen, heeft zij A blootgesteld aan een oplopende belastingplicht, terwijl B op grond van het testament gehouden is de betaling van de erfbelasting voor haar rekening te nemen. Met deze schending van de vrijwaringsplicht is de vordering op grond van het testament direct opeisbaar geworden. De rechtbank volgt A hierin niet. Gesteld noch gebleken is dat B door een derde is aangesproken tot betaling van een schuld van de nalatenschap of dat B een schuld van de nalatenschap niet heeft voldaan. Hoewel B niet binnen acht maanden na de overlijdensdatum van erflater de aangifte erfbelasting namens A heeft gedaan, heeft zij in haar conclusie van antwoord expliciet bevestigd zowel de verschuldigde erfbelasting van A als de eventueel verschuldigde boeterente voor haar rekening te zullen nemen. Van enige betalingsonwil aan de zijde van A is dus niet gebleken. Bovendien veroordeelt de rechtbank B om de boeterente aan A te betalen ingeval de Belastingdienst deze niet op B maar op A verhaalt. Interessant is verder dat A vordert dat B de eerste verklaring van erfrecht, die vermeldt dat B als enige bevoegd is de nalatenschap te vertegenwoordigen, inlevert bij de

notaris en voor zover deze aan derden is verstrekt, deze terugvraagt en intrekt. Voorts vordert zij dat het B verboden wordt deze verklaring van erfrecht te gebruiken of zich erop te beroepen. A beroept zich hierbij op een analoge toepassing van artikel 3:75 BW. B voert daarentegen aan dat het haar niet verweten kan worden dat de notaris een fout heeft gemaakt bij het opstellen van de eerste verklaring van erfrecht en dat de toewijzing van deze vordering slechts schijnzekerheid oplevert, nu zij kopieën kan maken van de verklaring van erfrecht. Voorts betwist B dat zij de verklaring van erfrecht aan derden heeft verstrekt. De rechtbank geeft aan dat artikel 3:75 BW bepaalt dat een gevolmachtigde na het einde van de volmacht de geschriften waaruit de volmacht blijkt, desgevorderd moet teruggeven. De rechtbank is van oordeel dat de onderhavige situatie zich leent voor een analoge toepassing van artikel 3:75 BW. Partijen zijn het er immers over eens dat de eerste verklaring van erfrecht ten onrechte vermeldt dat B als enige bevoegd is namens de nalatenschap te handelen. Dit blijkt ook uit de tweede verklaring van erfrecht waarin vermeld staat dat partijen slechts gezamenlijk bevoegd zijn namens de nalatenschap te handelen. Zodoende kan van B verlangd worden dat zij geen beroep meer doet op de foutieve verklaring van erfrecht en dat zij deze verklaring van erfrecht inlevert bij de notaris, waarbij de door A gevorderde dwangsom wordt gematigd en gemaximeerd. Voor wat betreft de verplichting om de foutieve verklaring van erfrecht terug te vragen bij derden en deze in te trekken, geldt dat B heeft betwist dat zij deze aan derden heeft verstrekt. A heeft geen concrete feiten of omstandigheden aangedragen waaruit afgeleid kan worden dat B de foutieve verklaring van erfrecht wel heeft verstrekt aan derden.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 04-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:4460

Zaaknummer: C/05/440696 / HZ ZA 24-298

Rechters: O. Nijhuis

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Anders dan de rechtbank is volgens het hof de overdracht van de woning onder voorbehoud van vruchtgebruik en de daaropvolgende bewust afgelegde onjuiste verklaring over het metterwoon verlaten van de woning, een gift die kennelijk is gedaan en is aanvaard met het vooruitzicht legitimeren te benadelen.

Zie ERF 2023-0028 voor de feiten en het oordeel in eerste aanleg. X heeft in 2007 (tijdens leven) zijn woning onder voorbehoud van het recht van vruchtgebruik overgedragen aan zijn partner Y. Bij de transactie is uitgegaan van de fiscale waardebepaling van de SW 1956. In 2009 is geconstateerd dat het vruchtgebruik conform de vestigingsbepalingen is geëindigd omdat X de woning meer dan 30 dagen metterwoon heeft verlaten. X is overleden in 2019 en heeft zijn kinderen (eiseressen) onterfd en Y tot enig erfgenaam benoemd. Y is overleden in 2020 en heeft haar zoon Z (gedaagde) als enig erfgenaam en executeur achtergelaten. In geschil is de omvang van de legitieme vordering. Sterk verkort constateerde de rechtbank dat bij de verkoop van een woning een bevoordeling heeft plaatsgevonden, maar dat dit niet wil zeggen dat daarmee sprake is van een in aanmerking te nemen gift als bedoeld in artikel 4:67 onder a BW. Het hof is van oordeel dat de verkoop van de woning op zich nog geen gift is. De waarde van de woning vrij van huur en gebruik is door een gecertificeerd en beëdigd NVM-taxateur vastgesteld; de waarde van het vruchtgebruik is berekend volgens de regels uit de Successiewet voor de waardering van genotsrechten voor de schenk- en erfbelasting. Zolang er geen bijzondere omstandigheden zijn, is dit een evenwichtige transactie die niet leidt tot benadeling of bevoordeling van een van beide partijen. Van een vermogensverschuiving of een gift is dan geen sprake. Beiden betalen een reële en marktconforme prijs voor wat ze krijgen (Y de blooteigendom en X het recht van vruchtgebruik). Wat kort daarna in de zomer van 2009 gebeurt, is – zo het hof – wel bijzonder en opmerkelijk. X onterft zijn dochters en benoemt Y tot zijn enige erfgename, hij verzoekt met succes aan een van appellanten en haar echtgenoot om kwijtschelding van zijn schuld aan hen (in verband met van hen geleende bedragen zodat hij na zijn scheiding van de moeder van appellanten in de woning kon blijven) en hij verklaart dat hij de woning metterwoon heeft verlaten en dat door de werking van de metterwoonclausule het vruchtgebruik is geëindigd. Dat laatste is heel opmerkelijk omdat X in de woning blijft wonen en dat zelfs doet tot 2016. De verklaring staat haaks op wat er echt

gebeurt. X brengt appellanten hiervan ook niet op de hoogte. Het hof is van oordeel dat de verklaring van X over het einde van het vruchtgebruik neerkomt op een afstand van het recht van vruchtgebruik om niet. X krijgt daarvoor immers geen vergoeding. Doordat het recht van vruchtgebruik verdwijnt, is er sprake van een verrijking van Y, omdat de woning niet langer bezwaard is met een recht van vruchtgebruik en een verarming van X, die zijn recht van vruchtgebruik kwijt is. Aan de omstandigheden van het geval ontleent het hof het vermoeden dat X zich bewust was van de bevoordeling en ook een bevoordelingsbedoeling had. De verkoop van de woning, het in strijd met de werkelijkheid laten verdwijnen van het recht van vruchtgebruik ten behoeve van Y, het uitlenen van het grootste deel van de verkoopopbrengst en de daarop volgende kwijtschelding van de schuld uit geldlening aan de zoon van Y: dat alles samen in een tijdsbestek van 21 maanden komt erop neer dat X nagenoeg zijn hele vermogen doorschuift naar Y en haar zoon en daarvoor niets terug krijgt. Dat kwijtraken betreft dan de goederen die tot zijn vermogen behoren (de positieve zijde daarvan). Tegelijkertijd zorgt X ervoor dat de schulden die hij aan zijn dochter en haar echtgenoot heeft (de negatieve zijde van zijn vermogen) hem worden kwijtschelden. Dat gebeurt allemaal in 2009. Door de onterving van appellanten en de erfstelling van Y in diezelfde zomer van 2009 zorgt X ervoor dat Y's partner na zijn overlijden nog zal krijgen wat er is overgebleven van zijn vermogen en als erfgename niet meer te maken heeft met de schulden van erflater aan zijn dochter en haar echtgenoot. Al met al leidt dit samenstel van rechtshandelingen ertoe dat het recht van vruchtgebruik geen reële betekenis meer heeft en dat in de verkoop van de woning uiteindelijk een gift is besloten van € 161.700. Geïntimeerde is de zoon en enig erfgenaam van de in 2020 overleden Y. Hij voert aan dat de constructie met de woning erop gericht was dat X zolang het kon in de woning zou blijven en de nodige liquiditeiten had. Dat is volgens het hof zeer onaannemelijk. X deed al kort nadat hij het recht van vruchtgebruik had verkregen in feite alweer afstand daarvan en was afhankelijk van de welwillendheid van Y of hij daar mocht blijven wonen. X leende verder het grootste deel van de verkoopopbrengst (liquiditeiten) aan geïntimeerde en schold hem die schuld later zelfs kwijt. Hij beschikte vanwege zijn geldleningen bij Y al wel over liquide middelen en had ook nog kredietruimte bij zijn dochter en haar echtgenoot; bovendien kreeg hij elke maand € 1.000 van zijn dochter. De volgende vraag is volgens het hof of de gift kennelijk is gedaan en aanvaard met het vooruitzicht dat daardoor legitimarissen (appellanten) worden benadeeld (art. 4:67 onder a BW). Het hof ontleent aan de feiten en het samenstel van rechtshandelingen waarin de gift is besloten dat het de bedoeling van X en Y was om appellanten te benadelen. Het hof ontleent daaraan ook het vermoeden dat het voor beiden duidelijk moet zijn geweest dat als gevolg van die rechtshandelingen en de daarin besloten gift van het vermogen van X weinig tot niets zou overblijven voor de legitimarissen. De slotsom is dat het hof oordeelt dat appellanten hebben bewezen dat sprake is van een gift van X aan Y van € 161.700 en dat die gift kennelijk is

gedaan en is aanvaard met het vooruitzicht dat daardoor appellanten als legitimarissen worden benadeeld.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 10-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:3533

Zaaknummer: 200.330.453

Rechters: J.H. Lieber, L. Hamer en P.G. Knoppers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank geeft langstlevende A de bewijsopdracht dat uit verklaringen/gedragingen van erflater van na het testament blijkt dat hetgeen hij toen met het testament bedoelde erop gericht was dat bij scheiding zijn nieuwe partner mede-erfgenaam was en niet alleen zijn kinderen.

Uit het in 2011 door echtscheiding geëindigde huwelijk van erflater met G zijn twee kinderen [gedaagden B en C] geboren. In zijn in 1993, en derhalve voor de scheiding opgestelde testament benoemde erflater zijn vrouw G en zijn nakomelingen tot zijn erfgenamen. Sinds 2011 had erflater een relatie met eiseres A met wie hij in 2023 in is gehuwd. Uit hun relatie zijn de kinderen 1, 2 en 3 geboren. G heeft de nalatenschap verworpen en B en C hebben beneficiair aanvaard. In een in december 2023 afgegeven verklaring van erfrecht staat dat B en C de enige erfgenamen zijn van erflater en zij tezamen gerechtigd zijn om te beschikken over de goederen die behoren tot de nalatenschap van erflater. A stelt dat aan het testament van erflater geen rechten kunnen worden ontleend, omdat dit testament niet de bedoeling van erflater weergeeft. Voor het geval geoordeeld wordt dat het testament wel geldig is, is zij van mening dat op grond van de redelijkheid en billijkheid geen rechtsgevolgen aan het testament kunnen worden ontleend. Zij legt hieraan ten grondslag dat erflater volgens haar heeft gedwaald in het objectieve recht, in die zin dat hij zijn rechtspositie verkeerd heeft beoordeeld en daarom heeft nagelaten om zijn testament te herroepen. Meer subsidiair is A van oordeel dat het testament kan worden in- of aangevuld, omdat het de bedoeling was van erflater dat A na zijn overlijden de langstlevende erfgenaam zou zijn, tezamen met zijn kinderen. De rechtbank is van oordeel dat in het testament wel aanwijzingen staan dat erflater rekening heeft gehouden met toekomstige omstandigheden, want in het testament heeft erflater niet alleen G tot zijn erfgenaam benoemd, maar ook zijn kinderen, en in het testament is voorzien in erfstellingen voor het geval de erfstellingen ten opzichte van hen geen effect zouden sorteren. A stelt desondanks dat het bij het opstellen van het testament de bedoeling van erflater was dat bij het vervallen van de begunstiging van G de nieuwe partner/echtgenote mede-erfgenaam zou worden. Dit volgt volgens A uit het feit dat erflater haar verzorgd wilde achterlaten. Omdat B en C dit gemotiveerd hebben betwist, laat de rechtbank A – overeenkomstig haar bewijsopdracht en omdat zij zich beroept op het rechtsgevolg van haar

stelling – toe om haar stelling te bewijzen. De rechtbank merkt daarbij wel op dat het aan A is om te bewijzen dat uit verklaringen of gedragingen van erflater van na het testament is op te maken dat hetgeen hij toen met het testament bedoelde erop gericht was dat bij het wegvallen van G als partner zijn nieuwe partner/echtgenote mede-erfgenaar zou worden en dat dus niet alleen zijn kinderen zijn erfgenaar zouden zijn. Het gaat er niet om of erflater vanwege de gebeurtenissen in zijn leven zoals zijn huwelijk met A iets anders is gaan willen dan hetgeen in het testament is vastgelegd. Als dat zo zou zijn, dan had het op de weg van erflater gelegen om een ander testament op te stellen of zijn testament te herroepen. Overigens is niet uit te sluiten dat erflater met zijn woorden dat hij A verzorgd heeft willen achterlaten niet bedoeld heeft op de situatie dat zij erfgenaar is. Ook op andere manieren kan erflater A immers verzorgd achterlaten. Als A slaagt in de bewijsopdracht, dan zal vervolgens beoordeeld moeten worden of dit ertoe leidt dat het testament geen effect meer sorteert en sprake is van de wettelijke verdeling (primaire vordering) of dat het testament zo moet worden aangevuld dat onder partner niet alleen moet worden gelezen G, maar ook de toekomstige partner van erflater. De rechtbank is op dit moment voornemens om te oordelen dat het slagen in de bewijsopdracht er niet toe leidt dat het testament geen effect meer sorteert, maar dat dit ertoe leidt dat het testament zo moet worden uitgelegd/gelezen dat het de bedoeling was van erflater dat bij het vervallen van de begunstiging van G, een nieuwe partner/echtgenote haar plaats inneemt.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 30-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:6726

Zaaknummer: C/10/684942 / HA ZA 24-743

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De executeur vordert de veroordeling tot terugbetaling van een drietal door erflaatster verstrekte geldleningen.

In deze zaak vordert de executeur een terugbetaling van een drietal door erflaatster uitgeleende bedragen. Aan lening 1 ligt geen schriftelijke overeenkomst ten grondslag en de executeur heeft met toepassing van artikel 7:129e BW bij brief de geldlening opgeëist. Tijdens de zitting heeft schuldenaar 1 een beroep gedaan op artikel 7:129f BW en gesteld dat hij met erflaatster is overeengekomen dat hij de geldlening zou terugbetalen wanneer hij daartoe in staat zou zijn naar gelang van de omstandigheden. Volgens de rechtbank is echter onvoldoende onderbouwd dat dit de bedoeling van hem en erflaatster was, aangezien het slechts ging om korte termijn voorfinanciering van vastgoedprojecten en schuldenaar 1 akkoord heeft gegeven op de conceptaangifte erfbelasting waarin is opgenomen dat de geldlening opeisbaar is. Dit betekent dat hem geen beroep toekomt op artikel 7:129f BW en de geldlening opeisbaar is geworden. Aan de andere twee leningen liggen wel schriftelijke overeenkomsten ten grondslag, maar dit geldt niet voor de – gestelde – verlenging van de terugbetalingstermijn. Bij gebreke aan onderbouwing van de ‘verlengingsstelling’ betekent dit volgens de rechtbank dat ook deze schuldenaren geen beroep toekomt op artikel 7:129f BW en de geldleningen opeisbaar zijn geworden na de in de schriftelijke overeenkomsten opgenomen termijnen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 28-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:6727

Zaaknummer: C/10/687551 / HA ZA 24-886

Rechters: E.A. Vroom

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eiser krijgt opdracht te bewijzen dat testateur wiens beide handen en voeten waren geamputeerd, het testament niet heeft ondertekend alsmede dat testateur wilsonbekwaam was.

In deze zaak is o.m. in geschil of een testament nietig is. Eiser beroept zich op artikel 4:109 BW, waarin staat dat een uiterste wil nietig is indien aan de akte de vereiste ondertekening door de erflater ontbreekt. In het door de notaris ondertekende afschrift staat wel dat het testament door de erflater is ondertekend, maar volgens eiser kan dat helemaal niet, omdat erflater diabetes had, ten gevolge waarvan zijn beide handen en voeten waren geamputeerd. Gedaagde heeft aangevoerd dat tekenen met beide armen weliswaar moeilijk, maar niet onmogelijk was. Het gerecht laat eiser toe tot het bewijs dat het testament niet door de erflater is ondertekend. Mocht hem inzage in het originele document of afgifte van een kopie daarvan worden geweigerd, dan zal gedaagde als daarin aangewezen erfgenaam ervoor moeten zorgen dat hij dat krijgt. Ter zake van de door eiser eveneens gestelde vermeende feitelijke wilsonbekwaamheid van erflater moet eiser feiten en/of omstandigheden bewijzen waaruit kan volgen dat de erflater bij het opstellen en ondertekenen van het testament leed aan een geestelijke stoornis die een redelijke waardering van de bij dat testament betrokken belangen belette.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 11-12-2023

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2023:379

Zaaknummer: CUR202200893

Rechters: S.M. Christiaan

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ingestelde vorderingen worden afgewezen omdat voor zover deze zijn ingesteld door eiser in hoedanigheid van executeur, deze procedure niet in die hoedanigheid is geëntameerd, en omdat indien eiser voor zichzelf procedeert is verzuimd de andere erfgenaam in rechte te betrekken.

Het vermogen van de in 2025 overleden erflaatster Q is in 2023 onder bewind gesteld waarbij X is aangesteld als bewindvoerder en ook als mentor. Erflaatster had twee pleegzonen, namelijk eiser A en B, ten aanzien van wie eveneens een bewind is ingesteld, en waarbij Y de bewindvoerder is. Daarnaast heeft erflaatster een broer, R. In haar testament heeft Q A en B tot haar enige erfgenamen benoemd en A tot executeur. A heeft de nalatenschap zuiver aanvaard en B beneficiair. In april 2025 heeft A een verzoekschrift tot het leggen van conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken ex artikel 733 Rv jo. artikel 730 Rv ingediend, onder meer omdat A er kennis van had genomen dat de (waardevolle) bezittingen van Q onder toezicht en op instigatie van de bewindvoerder zijn verdeeld onder diverse familieleden en dat zich ook nog bezittingen bevinden bij de bewindvoerder. Zo heeft in ieder geval B verschillende goederen behorende tot de nalatenschap van onder zich. A meent dat hij als executeur enkel en alleen degene is die rechtmatig de goederen behorende tot de nalatenschap onder zich kan en mag hebben. De voorzieningenrechter heeft verlof verleend voor het leggen van het beslag. A vordert thans onder meer dat de voorzieningenrechter X veroordeelt om medewerking te verlenen aan de verdeling van de nalatenschap, de administratie en (de inhoud van) een kluis afgeeft, en bewerkstelligt dat de andere familieleden de goederen van Q afgeven. De voorzieningenrechter acht een voldoende spoedeisend belang aanwezig nu niet ondenkbaar is dat goederen die behoren tot de nalatenschap, zonder medeweten van de erfgenamen zijn weggegeven, terwijl A belang heeft bij duidelijkheid daaromtrent en blijkens het testament als executeur binnen negen maanden na de overlijdensdatum van erflaatster een boedelbeschrijving moet opmaken. De verwachting is dat die duidelijkheid omtrent de boedelbeschrijving niet snel in een bodemprocedure kan worden verkregen. De voorzieningenrechter gaat in op de privaatieve werking van artikel 4:145 lid 1 BW en begrijpt dat A met zijn vordering waarmee hij de beschikking wil krijgen over gegevens van de nalatenschap beoogt met die gegevens een inventarisatie te maken, waarna

een boedelbeschrijving kan worden opgesteld. In die zin treedt A feitelijk op als executeur en gelet daarop had A deze kortgedingprocedure in die hoedanigheid van executeur moeten entameren, hetgeen hij niet heeft gedaan. Indien A niet als executeur procedeert, procedeert hij voor zichzelf. Gelet op de discussie die A in de dagvaarding aanzwengelt, doet hij dat – zo de voorzieningenrechter – in feite als erfgenaam van de nalatenschap van erflaatster. Het is echter vaste jurisprudentie dat vorderingen met betrekking tot een nalatenschap een processueel ondeelbare rechtsverhouding in hoofde van de erfgenamen betreft. Daarom had A (in dat geval) ook B als andere erfgenaam in rechte moeten betrekken, hetgeen niet is gebeurd. Linksom of rechtsom: de voorzieningenrechter concludeert dat A deze kortgedingprocedure op onjuiste wijze heeft ingeleid, zodat de vorderingen reeds daarom dienen te worden afgewezen. Los daarvan komt de voorzieningenrechter tot het oordeel dat de vorderingen ook op inhoudelijke gronden niet toewijsbaar zijn. Zo is gedaagde X geen erfgenaam en dus valt niet valt in te zien waarom X hieraan zou moeten meewerken. Aangezien niet aannemelijk is geworden dat er bij aanvang van het bewind waardevolle goederen aanwezig waren, rust op X – anders dan A stelt – niet de verplichting een overzicht op te stellen van de weggegeven of verdeelde goederen. Ook is aannemelijk dat X alle relevante informatie met betrekking tot de nalatenschap aan A heeft verstrekt en bovendien is onduidelijk op welke rechtsgrond X gehouden zou zijn te bewerkstelligen dat familieleden die goederen van erflaatster Q in bezit zouden hebben, deze goederen aan A zouden moeten afgeven. Weliswaar bepaalt artikel 1:448 lid 3 BW dat een gewezen bewindvoerder (na het eindigen van het bewind) verplicht blijft om al datgene te doen wat niet zonder nadeel voor de rechthebbende kan worden uitgesteld, maar dit voert niet zo ver dat het op de weg van X ligt om reeds (tijdens leven van erflaatster Q) weggegeven goederen terug te halen. Bovendien is inmiddels aannemelijk geworden waar de goederen zich bevinden, zodat A zelf actie kan ondernemen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 05-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:5744

Zaaknummer: C/03/339969 KG ZA 25-103

Rechters: V.E.J. Noelmans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Nadat de vereffenaar abusievelijk niet om uitvoerbaarverklaring bij voorraad heeft verzocht van de ontruiming door een erfgenaam van een nalatenschapswoning, verleent het hof die alsnog.

Zie ERF 2024-0299 voor de feiten in de zaak waarin de voorzieningenrechter de door vereffenaar [X] gevorderde ontruiming door een mede-erfgenaam [A] van een tot de nalatenschap behorende woning toewijst. In het onderhavige incident vordert de vereffenaar het bestreden vonnis op de voet van artikel 234 Rv alsnog uitvoerbaar bij voorraad te verklaren. De vereffenaar heeft daartoe aangevoerd dat in de inleidende dagvaarding per abuis niet is verzocht om de verzochte beslissing uitvoerbaar bij voorraad te verklaren. Het gevolg is dat door het instellen van het hoger beroep door A de vereffenaar X nog steeds niet verder kan met de vereffening en afwikkeling van de nalatenschap waarvan de erflaatster (moeder van A) al zeven jaar geleden is overleden. Onder verwijzing naar hetgeen heeft te gelden op grond van HR 20 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:2026, stelt de voorzieningenrechter dat het bij de beoordeling van de vordering in het incident aankomt op een 'gewone' belangenafweging. Het hof is van oordeel dat het belang van vereffenaar X, gegeven het uitgangspunt dat de uitspraak van de voorzieningenrechter in beginsel ten uitvoer moet kunnen worden gelegd, zwaarder weegt dan het belang van A. A woont immers na het overlijden van erflaatster al gedurende acht jaar zonder recht of titel in de woning en is door X ten tijde van de procedure in eerste aanleg in de gelegenheid gesteld om de woning tegen de getaxeerde waarde over te nemen, wat tot op heden niet is gebeurd. De procedure in eerste aanleg is (in verband met de door A gewenste overname) zeven maanden aangehouden geweest. Bovendien heeft A een eigen woning, die weliswaar momenteel verhuurd is, maar waarvan de huurovereenkomsten pas gesloten zijn nadat al duidelijk was dat X van oordeel was dat A de woning diende te verlaten. Daarnaast heeft A ook ruimschoots voldoende de tijd gehad om andere woonruimte te zoeken, mede in aanmerking genomen dat het kortgedingvonnis inmiddels dateert van 26 april 2024. Het hof wijst de vordering van vereffenaar X toe.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 18-03-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:721

Zaaknummer: 200.341.434_01

Rechters: S.M.A.M. Venhuizen, E.H. Schulten en J.M.H. Schoenmakers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Broer en accountant hebben niet onrechtmatig gehandeld bij de waardering van het aan de broer afgegeven legaat van aandelen in de onderneming van erflater/vader; los daarvan zijn de vorderingen verjaard.

In eerste aanleg oordeelde de rechtbank dat een eventuele vordering uit hoofde van vergoeding van de waarde van een in 1996 afgegeven legaat van aandelen verjaard was [ERF 2023-0206]. De in 1995 overleden erflater had de aandelen in de door hem gedreven ondernemingen gelegateerd aan geïntimeerde 1, onder de verplichting de waarde te vergoeden. Over de waardebepaling van de ondernemingen die daaraan ten grondslag heeft gelegen, is na het overlijden van de partner van erflater in 2019 een geschil ontstaan waarbij appellanten menen dat geïntimeerde 1 samen met de betrokken accountant [medegeïntimeerde] een constructie heeft opgezet om de waarde van de ondernemingen zo laag mogelijk vast te stellen om hen te benadelen. Zij stellen dat er een bedrag van ongeveer negen miljoen gulden te weinig is betaald en maken op verschillende grondslagen aanspraak op betaling. Ook het hof concludeert tot afwijzing van de vorderingen, zowel op inhoudelijke gronden als vanwege het geslaagde beroep op verjaring. Het hof geeft aan dat er verschillende manieren zijn om een onderneming in het kader van een overdracht te waarderen. Zoals geïntimeerde 1 en de medegeïntimeerden hebben toegelicht, werd de waardering van de onderneming gebaseerd op de destijds (als enige) door de Belastingdienst geaccepteerde berekeningsmethodiek (in het kader van de verschuldigde erfbelasting), namelijk een gemiddelde van de rentabiliteitswaarde en de intrinsieke vermogenswaarde, hetgeen neerkwam op de optelsom van eenmaal de intrinsieke waarde (het werkelijke eigen vermogen) vermeerderd met driemaal de rentabiliteitswaarde, gedeeld door vier. Voor de berekening werden de recentste jaarrekeningen gebruikt en is het onroerend goed in samenspraak met de Belastingdienst gewaardeerd op basis van een taxatie uitgevoerd door een gerenommeerde makelaar tezamen met de Belastingdienst. Vervolgens is deze waarde voor de vergoedingsplicht van geïntimeerde 1 uit hoofde van het legaat tot uitgangspunt genomen. Geïntimeerde 1 en medegeïntimeerden stellen dat dit in overleg met en met instemming van appellanten is gebeurd. Zij geven verder aan dat in het testament is bepaald dat de waarde van de gelegateerde aandelen moest worden bepaald conform de statuten van

de vennootschap, dus de waarde in het economisch verkeer. Dit betreft – zo het hof – een nieuw standpunt, dat bovendien niet is uitgewerkt/voorzien van onderliggende bewijsstukken. Appellanten hebben erkend dat de akten afgifte legaten en de afwikkeling van de nalatenschap alsmede de bedragen op basis waarvan werd gehandeld tijdens een bespreking zijn toegelicht. De jaarrekeningen waar de waarde op was gebaseerd waren openbaar en appellanten hadden op ieder moment in het proces vragen kunnen stellen. Dat zij dat niet hebben gedaan, dient voor hun risico te blijven. Tot slot overweegt het hof nog dat onaannemelijk is dat de aandelen voor ruim negen miljoen gulden te laag zijn gewaardeerd. Niet valt in te zien dat de Belastingdienst een waarde zou hebben geaccordeerd die zo fors afweek van wat als een reële waarde kon worden beschouwd. Dat een andere waarderingsmethodiek mogelijk tot een hogere waarde had kunnen leiden, betekent niet dat de uitgevoerde waardering heeft geleid tot een waarde die niet reëel was. Het hof concludeert dat appellanten onvoldoende hebben onderbouwd dat geïntimeerden op enige wijze onrechtmatig hebben gehandeld bij de afwikkeling van de nalatenschap en de waardering van de aandelen. De gevorderde verklaring voor recht dat de nalatenschap nog zou zijn verdeeld en gescheiden wijst het hof af. Tijdens de mondelinge behandeling hebben appellanten toegelicht dat zij deze uitsluitend hebben gevraagd met het doel de vordering zeker te stellen omdat de vordering tot verdeling op grond van artikel 3:178 BW niet kan verjaren. Zij vorderen echter geen verdeling (van een overgeslagen goed of vordering), zo is tijdens de mondelinge behandeling ook nog nader toegelicht, maar hoofdelijke veroordeling van geïntimeerden tot betaling van schadevergoeding op grond van onrechtmatige daad. Zij hebben uitdrukkelijk toegelicht dat de vorderingen op geïntimeerden geen vorderingen van de nalatenschap zijn, maar vorderingen van appellanten zelf. Zij treden in deze procedure ook niet op in hoedanigheid van erfgenamen in de nalatenschap van erflater. Los daarvan stelt het hof met de rechtbank vast dat de vorderingen zijn verjaard. Het hof heeft immers al vastgesteld dat appellanten geen verdeling maar betaling van schadevergoeding vorderen en alleen al om die reden mist artikel 3:178 BW toepassing en behoeven de daarop betrekking hebbende stellingen geen nadere beoordeling. Niet in geschil is dat meer dan 20 jaar zijn verstreken na de datum waarop de schadeveroorzakende gebeurtenis zich heeft voorgedaan, zijnde de datum van het tekenen van de akte van levering van de aandelen in 1996, zodat in beginsel de rechtsvordering van appellanten tot vergoeding van schade is verjaard (art. 3:310 lid 1 BW). De onderhavige verjaringstermijn heeft een objectief en in beginsel absoluut karakter, wat wil zeggen dat het beginsel van rechtszekerheid dat deze absolute termijn beoogt te dienen en de billijkheid jegens de wederpartij meebrengen dat hieraan strikt de hand moet worden gehouden. Dit wil evenwel niet zeggen dat deze termijn nooit op grond van artikel 6:2 lid 2 BW buiten toepassing zou kunnen blijven. Gelet op de belangen die deze termijn beoogt te dienen, waaronder in het bijzonder het belang van de rechtszekerheid, zal echter van

onaanvaardbaarheid als in artikel 6:2 lid 2 BW bedoeld slechts in uitzonderlijke gevallen sprake kunnen zijn (vgl. HR 23 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:649). Op grond van hetgeen appellanten hebben aangevoerd kan – zo het hof – niet worden geconcludeerd dat hier sprake is van een zodanig uitzonderlijk geval. Ook de vordering tot betaling van de testamentaire rente is verjaard.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 22-04-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:1144

Zaaknummer: 200.330.781_01

Rechters: J.J.M. van Lanen, M. van Ham en T.J. Mellema-Kranenburg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris handelde verwijtbaar door, in weerwil van hetgeen expliciet is bepaald in het tot medewerking aan de levering van het nalatenschapspand verplichtende vonnis, in de conceptakte op te nemen dat de titel van de teruglevering koop was.

In mei 2019 is erflater overleden. Erflater heeft als erfgenamen achtergelaten zijn moeder en zijn zes broers en zussen, onder wie klager, die is benoemd tot boedelgevolmachtigde. De erven hebben tegen woningcorporatie X geprocedeerd over de teruglevering van kort gezegd het appartement van erflater dat door X in 2001 was verkocht aan erflater met daarbij een terugkoopplicht van X en aanbiedingsplicht van erflater. In 2021 heeft de rechtbank de erven veroordeeld binnen veertien dagen na dagtekening van het vonnis mee te werken aan de teruglevering van het appartement ten overstaan van een aangeduide notaris. Indien de erven niet zouden meewerken, zou het vonnis in de plaats treden van de medewerking. Bij niet-meewerken was een boete verschuldigd. In het vonnis is geoordeeld dat tussen de erven en X geen koopovereenkomst tot stand was gekomen. Erven hebben meegewerkt aan de teruglevering waarna het pand door X is doorverkocht. Het Hof Den Haag heeft op 3 januari 2023 het door de rechtbank in conventie gewezen vonnis vernietigd, omdat kort gezegd de door X gevorderde levering van het appartement ten onrechte was toegewezen, aangezien een rechtsgeldige titel voor die levering ontbrak. Klager heeft diverse verwijten aan de betreffende (toegevoegd) notarissen, waaronder dat de titel van koop in het concept van de akte van levering was opgenomen. Het hof acht het in dit geval onjuist en onzorgvuldig dat de notaris (dan wel een van zijn juridisch gekwalificeerde medewerkers) het door de medewerker opgestelde eerste concept van de akte van levering niet vóór verzending heeft getoetst aan het vonnis, temeer nu er sprake was van een niet-standaardlevering. Hierdoor is er een foute titel in het concept van de akte van levering opgenomen, en dit deel van de klacht is gegrond. Klager verwijt de notaris ook dat deze heeft nagelaten bij partijen te informeren of er hoger beroep was ingesteld tegen het vonnis. Het hof constateert dat klager het kantoor van de notarissen niet had ingelicht over het door de erven ingestelde hoger beroep tegen het vonnis. Ook stelt het hof vast dat het hoger beroep niet (door de advocaat van klager) was ingeschreven in het daarvoor bestemde rechtsmiddelenregister, zodat bij raadpleging daarvan het hoger beroep niet zou zijn opgemerkt. De kandidaat-notaris kon op deze manier dus niet

op de hoogte zijn van het door de erven ingestelde hoger beroep. Bovendien was de periode van drie maanden om hoger beroep in te stellen verstreken. Naar het oordeel van het hof brengt de door een (kandidaat-)notaris te betrachten zorgvuldigheid in de hiervoor vastgestelde omstandigheden niet mee dat op de kandidaat-notaris de verplichting rustte om bij X en/of klager te informeren of de erven hoger beroep hadden ingesteld. Er bestond onder de omstandigheden van dit geval voor de kandidaat-notaris geen aanleiding om hier navraag naar te doen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 17-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:1536

Zaaknummer: 200.346.975/01 NOT

Rechters: H.T. van der Meer, E. de Greeve en S.V. Viveen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Niet-naleving van een ex artikel 22 Rv gegeven bevel leidt het hof ertoe de enig erfgename te veroordelen tot betaling van het legaat.

In een nalatenschap waarin geïntimeerden 1 en 2 optreden als executeur resp. vereffenaar/enig erfgenaam is aan appellante een legaat toegekend. Het hof constateert dat een eerder geschil in deze nalatenschap het ontslag van de vereffenaar betrof, en dus niet eenzelfde geschilpunt als bedoeld in artikel 236 Rv betrof als onderhavige zaak, zodat er geen beslissingen met gezag van gewijsde zijn over de in dit geding aan het hof voorliggende geschilpunten en de waardering van de daartoe in aanmerking te nemen nalatenschapsgoederen. Onderhavige zaak ziet op de vraag of, zoals geïntimeerde 2 onder verwijzing naar een testamentaire bepaling inroept, de (omvang van de) nalatenschap van erflater uitbetaling van dat legaat niet toelaat. In dat kader rust op geïntimeerde 2 de stelplicht en bewijslast van dit bevrijdende verweer. Omdat geïntimeerde 2 zich hiertoe heeft beroepen op een boedelbeschrijving waarvan het hof al heeft vastgesteld dat die niet correct is, heeft het hof geïntimeerde 2 op de voet van artikel 22 lid 1 Rv bevolen dat zij zo veel als mogelijk haar stellingen eenduidig en begrijpelijk moet toelichten en voorzien van (een) deugdelijke specificatie(s) van de bestanddelen van de verschillende nalatenschappen, alle beschikbare en nog opvraagbare stukken over moet leggen. In dat kader geeft het hof aan dat artikel 21 Rv de rechter bij niet-naleving daarvan de bevoegdheid geeft om daaruit de gevolgtrekking te maken die geraden wordt geacht. Binnen de grenzen van de rechtsstrijd is de rechter op de voet van artikel 22 lid 1 Rv bevoegd om partijen te bevelen bepaalde stellingen toe te lichten of bepaalde op de zaak betrekking hebbende gegevens over te leggen. Partijen hoeven daartoe niet alles mee te delen, maar zijn wel verplicht om de voor de rechterlijke beslissing relevante feiten volledig en naar waarheid aan te voeren. Met betrekking tot de vraag of geïntimeerde 2 naar behoren aan het bij tussenarrest gegeven bevel heeft voldaan stelt het hof vast dat dit – op meerdere fronten – niet het geval is. Voor zover geïntimeerde 2 meent voldoende aannemelijk te hebben gemaakt dat de nalatenschap van erflater in ieder geval negatief is, maakt dat deze conclusie niet anders en laat dat de niet-naleving van de verplichting om de voor de rechterlijke beslissing benodigde feiten volledig en naar waarheid aan te voeren onverlet. Vanwege de aard en de ernst van de door geïntimeerde 2 geschonden verplichting gaat het hof aan haar stellingen en bewijsaanbod voorbij en wijst de vordering tot betaling van het

legaatbedrag aan appellante toe.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 25-03-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:814

Zaaknummer: 200.318.444_01

Rechters: M.G.W.M. Stienissen, C.M.J. Peters en J. van der Steenhoven

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Executeur wordt niet veroordeeld om boedelbeschrijving op te make, omdat zij dat al heeft gedaan en wordt ook niet ontslagen.

De in 2018 overleden erflater heeft zijn zes kinderen waaronder eiseres en gedaagde, als enige erfgenamen aangewezen. Gedaagde is daarnaast benoemd tot executeur. Eiseres wil overgaan tot het verdelen van de nalatenschap. Zij heeft gedaagde daarom gevraagd om een boedelbeschrijving. De erven hebben beneficiair aanvaard en het Gerecht begrijpt uit de boedelbeschrijving dat de nalatenschap ruimschoots toereikend is zodat de executele op dit moment nog loopt. Gedaagde is op basis van de wet verplicht om een boedelbeschrijving op te stellen (art. 4:146 lid 2 BWXM), hetgeen zij heeft gedaan bij akte van december 2023 zodat zij niet nogmaals daartoe kan worden veroordeeld. Voor zover de eis bedoeld is als een verzoek om tussentijds rekening en verantwoording af te leggen geldt overigens hetzelfde. Gedaagde is verplicht die te geven (art. 4:148 BWXM), en heeft dat in de loop van deze procedure al gedaan. Volgens het Gerecht is er geen sprake van het in ernstige mate tekortschieten in het uitoefenen van de taak als executeur, zodat er geen grond is voor ontslag. Het Gerecht is het enerzijds met eiseres eens dat het allemaal sneller en professioneler had gekund. Anderzijds kost het verdelen van een nalatenschap nu eenmaal tijd. Dat is zeker zo als de nalatenschap onder andere bestaat uit aandelen in een andere onverdeelde nalatenschap, zoals hier het geval. Het Gerecht ziet bovendien dat gedaagde als niet-professionele executeur zich inspant om haar taak als executeur goed uit te voeren en dat zij inmiddels een gedegen boedelomschrijving heeft gemaakt. Weliswaar zijn er nog steeds discussiepunten over bepaalde posten maar dat maakt niet dat er zulke gewichtige redenen zijn dat gedaagde moet worden ontslagen. Daarbij speelt ook mee dat niemand daarmee zou zijn geholpen. Het Gerecht is namelijk niet bevoegd om een andere executeur te benoemen, aangezien het die bevoegdheid in het testament niet heeft gekregen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 29-04-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2025:28

Zaaknummer: SXM202201337

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In erflaters testament is niet voorzien in een erfstelling ten gunste van zijn ongehuwde partner bij gezamenlijke kinderen; het hof vult het testament aan met een extra erfstelling zodat naast het kind ook de partner erft.

De in 2023 overleden erflater en diens partner/eiseres A hebben sinds begin jaren negentig een relatie en wonen sindsdien met elkaar en de twee kinderen X en Y van A uit een eerdere relatie samen. In 2000 sluiten zij een samenlevingsovereenkomst en bepaalt erflater in zijn testament dat bij vooroverlijden zonder dat afstammelingen uit de relatie geboren zijn, A en de kinderen van zijn zus zijn erfgenamen zijn voor resp. 8/10 en 2/10 deel. Bij gelijktijdig overlijden of overlijden na A heeft hij de kinderen van A tot enige en algehele erfgenamen benoemd, maar er is geen erfstelling opgenomen voor het geval een afstammeling uit zijn relatie met A wordt geboren. In 2001 zijn A en erflater ouders geworden van Q. In eerste aanleg wijst de rechtbank de vordering van A af dat het testament zo moet worden uitgelegd dat zij en Q de erven zijn van erflater. Volgens de rechtbank wordt de leemte in het testament opgevuld door het versterkerrecht en is Q de enig erfgenaam. In appèl wijst A erop dat erflater en zij er op medische gronden van uit gingen nimmer gezamenlijk kinderen te kunnen krijgen en geeft Q aan dat hij ervan overtuigd is dat het nooit de bedoeling van erflater kan zijn geweest dat A geen erfgenaam is van erflater. Vandaar dat hij van het begin af aan heeft ingestemd met het verzoek van zijn moeder ten aanzien van de uitleg en aanvulling van het testament. Q realiseert zich dat als A en hij ieder voor gelijke delen erfgenaam zijn, hij het deel van A na haar overlijden moet delen met zijn (half)broers. Het hof leidt uit de feiten af dat de komst van Q op het tijdstip van testen voor erflater en A ondenkbaar was. Ook staat vast dat dat erflater A verzorgd heeft willen achterlaten. In het voorziene geval dat erflater en A geen kinderen kregen, heeft erflater hiervoor ook een voorziening in het testament getroffen. Uit het testament van A, dat op dezelfde dag is gepasseerd, blijkt dat het haar bedoeling was om bij haar vooroverlijden haar kinderen en erflater voor gelijke delen tot erfgenaam te benoemen, waaruit eenzelfde verzorgingsgedachte valt af te leiden. Overigens blijkt ook uit de tekst in het samenlevingscontract de verzorgingswens van erflater. Aan de klaarblijkelijk bedoeling van erflater om A verzorgd achter te laten wordt niet tegemoetgekomen indien het testament van erflater geen effect zou sorteren voor wat betreft de vererving van de

nalatenschap van erflater en daarop het versterkerrecht van toepassing zou zijn. Het hof vult het testament aan (en sluit aan bij de tekst van het testament van A dat spreekt van erfgenamen voor gelijke gedeelten) met een derde erfstelling die luidt als volgt: 'DERDE ERFSTELLING Voor het geval ik voor mijn genoemde vriendin mocht komen te overlijden en er afstammelingen uit mijn relatie met haar geboren mochten zijn, benoem ik tot mijn enige erfgenamen, gezamenlijk en voor gelijke gedeelten: mijn voornoemde vriendin en mijn kind(eren).'

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 17-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:1578

Zaaknummer: 200.342.099/01

Rechters: R.M. Troost, A.R. Sturhoofd en M.C. Schenkeveld

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek van vereffenaar om te mogen tussenkomen in de procedure wordt afgewezen, omdat de vereffenaar beheersbevoegd is en de erfgenamen niet langer bevoegd zijn in rechte op te treden, zodat de vereffenaar als formele procespartij in de plaats van de erfgenaam moet treden.

De in 2020 overleden erflaatster heeft appellant X tot enig erfgenaam en tot executeur/afwikkelingsbewindvoerder benoemd, met uitdrukkelijke uitsluiting van haar ouders, (half)broers en (half)zussen als erfgenaam. Bij beschikking van de rechtbank Den Haag is een notaris tot vereffenaar benoemd. In 2022 heeft het gerecht de door de ouders van erflaatster gevorderde verklaring voor recht dat zij een vordering uit geldlening hebben op de onverdeelde nalatenschap van erflaatster van NAF 1.447.108,20 bij verstek toegewezen. Nadat X in verzet is gegaan heeft het Gerecht het verstekvonnis vernietigd en voor recht verklaard dat de ouders van erflaatster een vordering hebben op haar nalatenschap van NAF 1.000.000. X is hiertegen in beroep gegaan en de ouders hebben diens grieven bestreden. Hoewel daartoe in de gelegenheid gesteld heeft X geen memorie van antwoord in incidenteel appèl ingediend. Vervolgens heeft de vereffenaar een incidentele conclusie ingediend op grond van artikel 214 Rv waarin zij verzoekt te mogen tussenkomen in de procedure in hoger beroep.

Het hof begint met de constatering dat X in de procedure bij het Gerecht, hoewel hij kennelijk geen bekende woon- of verblijfplaats in Curaçao heeft, zich niet heeft beroepen op onbevoegdheid van het Gerecht. Ook in hoger beroep heeft X zich daar niet op beroepen. Het Hof gaat er daarom van uit dat X stilzwijgend de bevoegdheid van de rechter in Curaçao heeft aanvaard. Het hof geeft aan dat een partij kan vragen om in een lopende rechtszaak te mogen tussenkomen als zij een eigen vordering wil instellen tegen (een van) de procederende partijen en als zij voldoende belang heeft om aan de procedure deel te nemen, bijvoorbeeld vanwege de mogelijk nadelige gevolgen die de procedure voor haar kan hebben (art. 214 Rv). Dat belang kan zijn dat door de gevolgen die de uitspraak in de hoofdzaak kan hebben, benadeling of verlies van een recht van de tussenkomende partij dreigt of dat haar positie op een andere manier kan worden benadeeld. In deze zaak is het echter niet zo dat de vereffenaar een eigen vordering wil instellen tegen (een van) de partijen in deze zaak, maar dat de

vereffenaar op deze wijze gebruikmaakt van haar wettelijke positie, die als volgt moet worden beschouwd (aldus HR 12 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1585, *NJ* 2015/287). Als door de rechter benoemde vereffenaar treedt zij op de voet van artikel 4:203 lid 2 BWC in de plaats van de erfgenamen, terwijl zij op grond van artikel 4:211 lid 2 BWC bij de vervulling van haar taak als vereffenaar de erfgenamen in en buiten rechte vertegenwoordigt. Deze vertegenwoordigingsbevoegdheid is privaat, wat betekent dat de vereffenaar beheersbevoegd is met uitsluiting van de erfgenamen. X is – zo het hof – dus niet langer bevoegd in rechte op te treden, maar blijft wel de materiële procespartij. De vereffenaar zal als formele procespartij in de plaats van de erfgenaam moeten treden. Gelet hierop bepaalt het hof dat de vereffenaar vanaf heden de procedure in hoger beroep van de erfgenaam overneemt. Voor het overnemen zijn geen bijzondere formaliteiten vereist (ECLI:NL:HR:2014:525). Hetzelfde resultaat kan niet bereikt worden door het verzoek van tussenkomst toe te staan, zodat dit zal worden afgewezen.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 17-06-2025

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2025:137

Zaaknummer: CUR2024H00088

Rechters: C.G. ter Veer, C.J.H.G. Bronzwaer en H.E. de Boer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gezamenlijke erfgenamen worden veroordeeld om naar rato van hun erfdeel de kosten van het verblijf van overledene in het zorghotel te vergoeden.

Overledene verbleef in een zorghotel en in geschil is de te betalen zorg- verblijfkosten. Interessant is met name dat de exploitant vordert om de erfgenamen zowel gezamenlijk als ieder van hen afzonderlijk te veroordelen tot het betalen van de tijdens leven gemaakte kosten als zijnde een schuld van de nalatenschap in de zin van artikel 4:7 lid 1 onder BW. De rechtbank overweegt dat de erfgenamen van deze schuld van rechtswege schuldenaar zijn geworden, artikel 4:182 lid 1 BW. Verder volgt uit lid 2 van artikel 4:182 BW, in afwijking van de hoofdregel van artikel 6:6 lid 1 BW, dat bij een deelbare prestatie een erfgenaam voor een schuld van de erflater slechts verbonden is voor het deel dat evenredig is aan zijn erfdeel. Dit betekent dat de erfgenamen worden veroordeeld tot betaling naar evenredigheid voor hun erfdeel. De gezamenlijke erfgenamen worden niet gezamenlijk veroordeeld tot betaling van dit bedrag, omdat hier geen rechtsgrond voor is. Hetzelfde heeft te gelden voor de wettelijke rente voor zover deze opeisbaar is geworden tot aan het overlijden van overledene. De wettelijke rente die ná het overlijden opeisbaar is geworden en de buitengerechtelijke incassokosten zijn geen schulden van de nalatenschap omdat het hier gaat om vormen van schadevergoeding (art. 6:96 lid 2 sub c BW en art. 6:119 BW), waarvoor op grond van artikel 6:102 BW hoofdelijke aansprakelijkheid geldt.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 28-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:2909

Zaaknummer: 11193904 \ AC EXPL 24-1630

Rechters: A.A.T. Werner

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt op verzoek van de vereffenaar de verdeling van de nalatenschap vast, wijst de vereffenaar aan als dwangvertegenwoordiger en bepaalt dat gescheiden erfgenamen samen met hun respectievelijke ex-echtgenoten moeten opgeven welk afspraken zijn gemaakt met betrekking tot het erfdeel.

Tegen de gedaagden [de gezamenlijke erfgenamen van erflater] is verstek verleend. Op verzoek van de vereffenaar stelt de rechtbank de verdeling van de nalatenschap aldus vast dat het pro resto banksaldo, na aftrek van de gemaakte en nog te maken vereffeningskosten, inclusief het loon van de vereffenaar en de kosten van deze procedure, overeenkomstig de erfdelen vermeld in de verklaring van erfrecht wordt verdeeld. De rechtbank wijst de vereffenaar aan als dwangvertegenwoordiger ex artikel 3:300 lid 1 BW van de erfgenamen en hun ex-echtgenoten ter uitvoering van de verdeling en levering, en bepaalt dat de erfdelen van de onbekende erfgenamen op grond van artikel 4:226 lid 2 jo. 3:302 BW door de vereffenaar moeten worden afgegeven aan de Staat. Verder bepaalt de rechtbank dat de gescheiden erfgenamen en hun ex-echtgenoten binnen een maand na het wijzen van dit vonnis aan de vereffenaar moeten doorgeven of en zo ja welke afspraken in het kader van de echtscheiding gemaakt zijn over de uitkering van het erfdeel, waardoor duidelijk wordt aan wie de vereffenaar welk percentage van het erfdeel bevrijdend kan betalen, en bepaalt tevens dat de erfdelen van de gescheiden erfgenamen ter zake waarvan binnen een maand na het wijzen van het vonnis in deze procedure geen schriftelijke eenduidige instructie door de gewezen echtgenoten aan de vereffenaar is verstrekt waaruit blijkt aan wie de vereffenaar bevrijdend kan betalen, door de vereffenaar 50-50 aan beide ex-echtgenoten moet worden uitgekeerd. Ook veroordeelt de rechtbank de ex-echtgenoten, voor zover nodig, tot het verlenen van alle noodzakelijke medewerking aan de verdeling van de nalatenschap overeenkomstig dit vonnis, binnen een maand na de datum van dit vonnis en bepaalt dat iedere partij de eigen kosten draagt, waarbij de vereffenaar de door hem gemaakte kosten ten laste van de nalatenschap mag brengen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 11-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:3943

Zaaknummer: C/02/434404 / HA ZA 25-222

Rechters: Stoof

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door erfgenamen gevorderde ontruiming van de door de partner van overledene bewoonde woning wordt bij gebrek aan spoedeisend belang geweigerd nu de erfgenamen slecht voor een vierde deel tot de woning zijn gerechtigd en niet is gebleken dat de andere gerechtigden tot verkoop willen overgaan.

Gedaagde X is de niet-geregistreerde partner van erflater Y die in 2020 is overleden. Zij woonden circa 25 jaar samen in een woning die in 2001 gezamenlijk is gekocht en in 2005 uitsluitend op naam van Y is gezet. Op de woning rust een recht van hypotheek uit hoofde van een in 2006 door X en Y aangegane geldlening. De hypotheeklasten zijn sindsdien gedragen door X, die nog in de woning woont. X is geen erfgenaam van Y, dat zijn, zo stellen zij, eisers (vader, moeder en halfzusters dan wel halfbroers van Y). Eisers hebben X in september 2022 bericht dat zij de woning willen verkopen en dat zij daarom de woning dient te verlaten omdat X de woning zonder recht of titel bewoont. In deze kortgedingprocedure stellen eisers dat zij een spoedeisend belang hebben bij hun vordering tot ontruiming van de woning omdat zij als deelgenoten in de erfenis niet langer in onverdeeldheid willen blijven en tot verkoop van de woning willen overgaan. De voorzieningenrechter overweegt dat indien de gevorderde ontruiming zou worden toegewezen, dat er niet toe kan leiden dat de woning op korte termijn verkocht kan worden. Eisers zijn immers volgens het onbetwiste bericht van een notaris slechts voor een vierde deelgenoot in het onverdeeld aandeel van de woning. Daarnaast zijn de beide Chinese ex-echtgenoten van Y blijkens dit bericht kennelijk ook deelgenoten, zodat hun medewerking is vereist voor de verkoop van de woning. Nu daarvan niet is gebleken is de verkoop van de woning door eisers vooralsnog niet aan de orde en dus hebben eisers op dit moment geen spoedeisend belang bij de gevraagde ontruiming, temeer nu X de hypotheeklasten voor haar rekening neemt.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 18-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:10804

Zaaknummer: C/09/682828 KG ZA 25-279

Rechters: T.F. Hesselink

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter constateert dat de langstlevende al een boedelbeschrijving heeft gemaakt en stelt de omvang van de vordering uit hoofde van de wettelijke verdeling vast.

Erflater Y was ten tijde van zijn overlijden in gemeenschap van goederen gehuwd met verweerster X, uit welk huwelijk verzoeker A en derde-belanghebbende B zijn geboren. In het testament is bepaald dat de wettelijke verdeling van toepassing is, en zijn X en B voor 70% en A voor 30% tot erfgenamen benoemd. Verder heeft erflater om fiscale motieven een afvullegaat en een tweetrapsmaking in zijn testament opgenomen. X heeft de benoeming tot afwikkelingbewindvoerder aanvaard, B en X hebben zuiver en A beneficiair aanvaard. Ten aanzien van het verzoek X te veroordelen tot het opstellen van een boedelbeschrijving, stelt de kantonrechter vast dat namens X aan A de conceptaangifte erfbelasting met de door X opgestelde boedelbeschrijving als bijlage is gestuurd. A heeft deze ontvangen en bestudeerd. Hij betwist immers de door X gestelde waarde van een aantal posten die in de boedelbeschrijving staan. A's verzoek wordt daarom wegens een gebrek aan belang afgewezen. De omstandigheid dat A het niet eens is met de waarde van een aantal posten die in de boedelbeschrijving worden genoemd, maakt dit oordeel niet anders. Ten aanzien van het vaststellen van de omvang van de vordering stelt de kantonrechter de waarde van een aantal goederen vast, bepaalt dat een uitkering uit levensverzekering ad € 681 tot de nalatenschap behoort en een andere niet, nu A medeverzekerde en (tweede) begunstigde was. Vervolgens stelt de kantonrechter de omvang van de vordering van A vast.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 18-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:4214

Zaaknummer: 11342652 \ EJ VERZ 24-325

Rechters: M.C. van Rijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het gerecht geeft enkele erfgenamen machtiging om het tot de nalatenschappen van hun ouders behorende perceel met woning mede namens de overige erfgenamen te verkopen en leveren.

Eisers hebben in deze Arubaanse zaak een verzoekschrift ingediend, waarin zij diverse vorderingen hebben ingesteld om te komen tot (kort gezegd) scheiding en deling van de nalatenschappen van hun ouders, overleden in 1978 en 1981. Tot de nalatenschappen hoort een perceel met een (vervallen) woning. Twee van de (overige) erfgenamen hebben zich in de procedure gemeld, en hebben ervan afgezien verweer te voeren, zodat het Gerecht ervan uitgaat dat zij instemmen met toewijzing van de vordering. Dat geldt ook voor de overige erfgenamen, die niet zijn verschenen in de procedure. De vorderingen (die niet zijn weersproken) komen niet onrechtmatig voor en worden toegewezen. Het Gerecht begrijpt, mede gelet op de toelichting van de vordering in het verzoekschrift, dat eisers op de voet van artikel 3:174 BWA een machtiging willen om de woning te verkopen, zodat zij daarvoor niet de medewerking van de andere deelgenoten nodig hebben. De vordering wordt in zoverre toegewezen. Gelet op de duur van de onverdeeldheid en het aantal deelgenoten dat aan de verkoop van de woning zal moeten meewerken, is naar het oordeel van het Gerecht sprake van 'andere gewichtige redenen' in de zin van het hiervoor genoemde wetsartikel. Het Gerecht verleent de gevorderde machtiging aan eisers, zowel gezamenlijk als ieder afzonderlijk. Op die manier wordt voorkomen dat praktische problemen ontstaan, als een van eisers onverhoopt niet langer aan de verkoop en levering kan meewerken.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 16-04-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2025:176

Zaaknummer: AUA202300816

Rechters: J. Brandt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof geeft aan dat inmiddels als heersende leer mag worden aangemerkt dat de mogelijkheid bestaat om aan een afwikkelingsbewindvoerder de bevoegdheid toe te kennen om als vertegenwoordiger van de erfgenamen de nalatenschap te verdelen zonder dat toestemming of instemming van de erfgenamen vereist is.

In eerste aanleg [zie ERF 2023-0225] oordeelde de rechtbank – samengevat – dat er geen link was tussen de benoeming van een executeur-afwikkelingsbewindvoerder en het al dan niet overlijden als eerststervende dan wel langstlevende en dat de eiseres/mede-erfgenaar niet bevoegd was om in rechte de nietigheid/nietigverklaring te vorderen van nietige en door de executeur/bewindvoerder bekrachtigde schenkingen. In een uitspraak van liefst 21 pagina's bevestigt het hof een en ander. Interessant zijn met name de overwegingen over de executeur/afwikkelingsbewindvoerder. Appellante heeft (samengevat) aangevoerd dat de afwikkelingsbewindvoerder haar bevoegdheid baseert op een bepaling van het testament, waarin volgens appellante is bepaald dat de taak van afwikkelingsbewindvoerder pas zou vrijvallen als de langstlevende/vader de benoeming (na het vooroverlijden van moeder) niet zou aanvaarden dan wel zijn taak als afwikkelingsbewindvoerder (na aanvaarding) niet meer kon of wilde voortzetten, en die situatie doet zich volgens appellante niet voor. Zij wijst erop dat het afwikkelingsbewind in deze situatie, bij toepassing van de wettelijke verdeling, is ingesteld met het oog op de situatie dat de wettelijke verdeling ongedaan zou worden gemaakt: alleen in dat geval zou alsnog verdeling moeten plaatsvinden met instemming van alle deelgenoten. Om die reden komt het wel vaker voor dat in testamenten op een wijze zoals hier is gebeurd én de wettelijke verdeling van toepassing wordt verklaard, én de echtgenoot als afwikkelingsbewindvoerder wordt aangewezen. Het hof wijst op het uitlegregime van artikel 4:46 BW en ECLI:NL:HR:2023:1531. Het hof stelt vast dat moeder een afwikkelingsbewind heeft ingesteld, vader tot executeur-afwikkelingsbewindvoerder heeft benoemd en een regeling voor de opvolging van de executeur heeft opgenomen voor de eventueel vrijkomende 'taak of taken'. In het artikel staan voorts onder twee aparte subkopjes de taken en bevoegdheden van de benoemde executeur beschreven en de taken en bevoegdheden van de benoemde executeur als afwikkelingsbewindvoerder. Ook is bepaald dat het bewind vervalt als de executeur zijn taak als afwikkelingsbewindvoerder niet wenst te aanvaarden. Van een

afzonderlijke benoeming van de executeur tot afwikkelingsbewindvoerder en een afzonderlijke aanvaarding van die taak is dus geen sprake. Dat standpunt van appellante berust op een verkeerde lezing van het testament. Moeder heeft de taken van de beheerexecuteur uitgebreid, namelijk door het ingestelde afwikkelingsbewind en met de maximale uitbreiding van de taken van de afwikkelingsbewindvoerder. Uit de redactie van de bepaling volgt dat vader, of diens opvolger, wordt benoemd tot executeur-afwikkelingsbewindvoerder in de ruimste zin (de 'driesterrenexecuteur'), tenzij de benoemde of opvolgende executeur de taak als afwikkelingsbewindvoerder niet wenst te aanvaarden. Uit de tekst van het testament volgt naar het oordeel van het hof voorts dat moeder de verhouding zo heeft willen regelen dat er een opvolgend executeur zou worden benoemd om te voorkomen dat er een situatie zou ontstaan dat het door haar gewilde executeurschap niet zou worden ingevuld. Die situatie kon ontstaan als vader nog in leven zou zijn geweest en zijn taak niet zou aanvaarden of niet kon of wilde voortzetten, maar ook wanneer hij zijn taak wegens zijn overlijden niet kón aanvaarden. Dat vooroverlijden heeft als feitelijk gevolg gehad dat de benoeming niet is aanvaard. Het hof volgt appellante niet in haar standpunt dat 'aanvaarden' in dit geval een actieve keuze veronderstelt: zo staat dat eenvoudigweg niet in de tekst. De uitleg die de rechtbank geeft aan de zinsnede 'niet aanvaard wordt' is niet te verstrekkend en wordt door het hof gevolgd. In het testament is neergelegd dat op de nalatenschap van moeder de wettelijke verdeling als bedoeld in artikel 4:13 BW van toepassing is, met een aantal benoemde wijzigingen daarop zoals bedoeld in artikel 4:13 lid 3 en 4 BW en artikel 4:25 lid 6 BW, en dat deze verdeling na het overlijden van moeder bij notariële akte zou moeten worden 'geconstateerd'. Deze wettelijke verdeling treedt met goederenrechtelijk effect in werking door het enkele feit van overlijden van moeder. Daardoor lijkt het er op het eerste gezicht op dat het bewindsartikel geen nut heeft. Dat heeft het echter wel, voor het geval de wettelijke verdeling door vader ongedaan zou zijn gemaakt. In dat geval zou er, zou vader nog hebben geleefd, verdeeld moeten worden. Partijen zijn het erover eens dat vader in dat geval bij aanvaarding van zijn taken bevoegd zou zijn geweest de verdeling zelfstandig tot stand te brengen. Anders dan appellante heeft aangevoerd, is er geen reden om aan te nemen dat het executeurschap en afwikkelingsbewind alleen zouden gelden in het geval de wettelijke verdeling ongedaan zou zijn gemaakt. De toegevoegde waarde van het afwikkelingsbewind is gelegen in de situatie dat er sprake is van een onverdeeldheid: óf omdat de wettelijke verdeling ongedaan wordt gemaakt óf omdat de wettelijke verdeling niet van toepassing is en er twee of meer erfgenamen zijn. Over de stelling dat de figuur van een testamentaire bewindvoerder die de nalatenschap zelfstandig mag afwickelen en verdelen niet in de regeling van het bewind past van Boek 4 BW overweegt het hof dat de executeur-afwikkelingsbewindvoerder een door moeder benoemde executeur is die ten eerste tot taak heeft de goederen van de nalatenschap te beheren ex artikel 4:144 BW. Daarnaast is de executeur tot afwikkelingsbewindvoerder

benoemd. Op grond van artikel 4:171 lid 1 BW kan de erflater de bevoegdheden en verplichtingen van de testamentair bewindvoerder nader regelen waarbij deze ruimer of beperkter kunnen worden vastgesteld dan uit de aan artikel 4:171 BW voorafgaande bepalingen voortvloeit. Dat heeft moeder gedaan, in het bijzonder door aan de bewindvoerder de bevoegdheid toe te kennen om als vertegenwoordiger van de erfgenamen de nalatenschap te verdelen met inachtneming van de erfdelen van ieder van de erfgenamen. Moeder is daarmee afgeweken van artikel 4:170 BW. Toestemming of instemming van de erfgenamen is blijkens de formulering van de bevoegdheidstoedeling in het testament niet vereist, zodat de afwikkelingsbewindvoerder de verdeling als vertegenwoordiger van de erfgenamen geheel zelfstandig tot stand mag brengen. Appellante heeft zich op het standpunt gesteld dat deze mogelijkheid op grond van Boek 4 BW niet bestaat. Onder verwijzing naar de conclusie van (plv.) P-G Wissink van 9 juni 2023, ECLI:NL:PHR:2023:691, onder 2.12, stelt het hof vast dat er ten tijde van de invoering van het nieuwe erfrecht in de literatuur discussie is geweest over hoe ver de uitbreiding van de bevoegdheden van de bewindvoerder op de voet van artikel 4:171 BW zou mogen gaan. Dit debat spitste zich vooral toe op de vraag of het mogelijk is de bewindvoerder de bevoegdheid te geven zelfstandig een verdeling tot stand te brengen. Inmiddels mag als heersende leer worden aangemerkt dat deze mogelijkheid bestaat. In de literatuur worden als tegenwicht voor deze zelfstandige verdelingsbevoegdheid diverse waarborgen als opgenomen in afdeling 7 van titel 5 van Boek 4 genoemd, zoals de boedelbeschrijving (art. 4:160 BW), de rekening en verantwoording (art. 4:161 BW), het ontslag wegens gewichtige redenen (art. 4:164 BW) en bovenal de aansprakelijkheid indien in de zorg van een goed bewindvoerder verwijtbaar wordt tekortgeschoten (art. 4:163 BW). Dit alles naast de aan de erfgenamen toekomende wettelijke rechten zoals de dwingendrechtelijke legitieme portie (vgl. Hof 's-Hertogenbosch 16 april 2020, ECLI:NL:GHSHE:2020:1343).

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 25-03-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:818

Zaaknummer: 200.330.236_01

Rechters: M. van Ham, J.J.M. van Lanen en J. van der Steenhoven

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door ex-echtgenoot van erflater gelegd conservatief maritaal beslag op woning wordt niet opgeheven nu blijkt dat de ex zich evident ten onrechte op het standpunt stelt dat zij nog vermogensrechtelijke aanspraken heeft op de ontbonden huwelijksgemeenschap met erflater, die belegd zijn in de woning.

Erflater is in 2024 overleden en was in wettelijke gemeenschap van goederen gehuwd met eiseres 1. Uit dit huwelijk is de minderjarige eiseres 2 geboren [vertegenwoordigd door eiseres 1]. Gedaagde is een eerdere echtgenote van erflater. Dat huwelijk was eveneens gesloten in wettelijke gemeenschap en is in 2017 geëindigd door scheiding. Gedaagde heeft in november 2024 conservatoir maritaal beslag doen leggen op de woning omdat zij meent dat het onverdeeld aandeel van erflater in de woning tot de huwelijksgemeenschap van erflater en haarzelf behoort. Volgens gedaagde heeft erflater de economische eigendom van de woning één dag voor de inschrijving van de echtscheiding verkregen. Eiseressen geven aan dat de bank de hypotheek met betrekking tot de woning heeft opgezegd althans aangekondigd dat te zullen doen. Eiseressen vorderen dat wordt bevolen om het beslag op de woning op te heffen. Volgens eiseressen is de datum die in de koopovereenkomst staat echter onjuist en berust die op een schrijffout. De koopovereenkomst dateert volgens hen van een andere datum en dat wordt beaamd door de instrumenterend notaris en dat blijkt ook uit de openbare registers en de daaraan ten grondslag liggende stukken. Het gerecht geeft aan dat bij de huidige stand van zaken, een gelijk spel als het ware, niet kan worden geoordeeld dat eiseres summierlijk heeft doen blijken dat gedaagde zich evident ten onrechte op het standpunt stelt dat zij nog vermogensrechtelijke aanspraken heeft op de ontbonden huwelijksgemeenschap met erflater, die belegd zijn in de woning. Dit betekent dat de vordering tot opheffing niet kan worden toegewezen.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 04-06-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2025:181

Zaaknummer: AUA202501273

Rechters: E.P. van Unen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gedaagden zijn niet verschenen en hebben dus niets betwist, toch wijst het gerecht de vorderingen niet toe

Eisers en gedaagden zijn deelgenoten in de nalatenschap van de erflater. Tot de nalatenschap behoort een perceel in erfpacht aan de erflater uitgegeven grond met opstal. Eiser 1 heeft, met volmacht van een aantal van de erfgenamen, de onroerende zaak in november 2013 verkocht aan betrokkene 4 en 5, de kopers. De kopers hebben de prijs van Afl. 270.000 betaald op de derdenrekening van de notaris en hun intrek genomen in de woning. Levering van de onroerende zaak en doorbetaling van de koopprijs door de notaris aan de erven hebben niet plaatsgevonden vanwege het ontbreken van de toestemming en medewerking van alle gerechtigden in de nalatenschap van de erflater. Eisers vorderen o.m. dat het Gerecht de koopovereenkomst voor recht verklaart ende notaris op grond van artikel 3:300 lid 2 BW toestemming verleent om de verklaring van erfrecht van de erflater op te maken en over te gaan tot verdeling van de onroerende zaak. De (herhaalde) oproepingen van gedaagden hebben plaatsgevonden met inachtneming van de wettelijke termijnen en formaliteiten, maar zij zijn – met uitzondering van gedaagde 1 – niet verschenen en hebben dus niets betwist. In het algemeen betekent dit, krachtens artikel 128 lid 1 tweede volzin Rv, dat de door eisers aan de vorderingen ten grondslag gelegde rechtsfeiten vaststaan en krachtens artikel 79 lid 1 Rv dat de daarop gebaseerde vorderingen worden toegewezen, tenzij deze de rechter ongegrond of onrechtmatig voorkomen. Dit geldt echter niet zonder meer voor rechtsfeiten waarvan de gevolgen niet ter vrije bepaling van partijen staan; daarvan kan de rechter bewijs verlangen. Voor de beoordeling is verder van belang dat de rechter zonder wettelijke grondslag geen bevel of toestemming kan geven, zeker niet aan een niet als partij in de procedure betrokken derde, en zeker niet om iets te doen waarvan de rechter niet op voorhand kan zeggen of dat het juist zal zijn. Binnen dit algemene kader oordeelt het gerecht dat het niet duidelijk is wat eisers met de eerste vordering beogen en wat de grondslag ervan is. De rechter kan niet vaststellen dat de koopovereenkomst rechtsgeldig is, alleen al omdat hij de kopers niet heeft gehoord, en de rechtsgeldigheid van de koopovereenkomst leent zich in deze zaak niet voor bewijslevering. Voor wat het waard is, geeft het gerecht aan dat het geen reden ziet om aan de rechtsgeldigheid van de koopovereenkomst te twijfelen, behalve op het punt dat deze niet door alle deelgenoten in de nalatenschap als verkoper is ondertekend. Verder geeft het gerecht

aan dat het de notaris vanzelfsprekend vrij staat om de verklaring van erfrecht op te maken (zij het dat hij daartoe wegens het ontbreken van voldoende gegevens over alle erfgenamen en de omvang van hun aanspraken tot nu toe niet in staat is gebleken). De notaris behoeft daarvoor geen toestemming van de rechter, die deze ook niet kan geven. Ook het overgaan tot de verdeling van (de opbrengsten van) de onroerende zaak, al dan niet op basis van een verklaring van erfrecht, is om te beginnen een verantwoordelijkheid van de notaris. De rechter hoeft hem daartoe niet te machtigen, en kan dit zelfs niet. Wel beveelt het gerecht gedaagden om samen met eisers en de andere erven de onroerende zaak voor de prijs van Afl. 270.000 te verkopen en te leveren aan de kopers en aan die verkoop en levering alle medewerking te verlenen.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 04-06-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEEA:2025:178

Zaaknummer: AUA202303776

Rechters: E.P. van Unen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoge Raad doet zaak over onrechtmatigheid bij de overdracht van haar woning door de langstlevende ouder aan een kind af met artikel 81 RO.

Het cassatieberoep in zaak onder ERF 2024-0228 met conclusie A-G in ERF 2025-0292 over het al dan niet onrechtmatige karakter bij de overdracht van haar woning door de langstlevende ouder aan een van haar kinderen en 's hofs oordeel dat niet onrechtmatig was gehandeld jegens de andere kinderen, doet de Hoge Raad af met artikel 81 RO.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-06-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1028

Zaaknummer: 24/02747

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. Tanja-van den Broek en K. Teuben

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof bevestigt dat een van de erven rekening en verantwoording moet afleggen over het gevoerde beheer gedurende het verblijf van erflaatster in een gesloten afdeling, en gaat verder in op diverse verdelingskwesties.

Erflaatster X is in 2011 overleden met achterlating van haar zes kinderen: A, B en C [appellanten] en D en E [geïntimeerden] en F als erfgenamen. De verstandelijk gehandicapte en onder curatele gestelde F is in 2020 overleden. Bij X is in 2007 dementie vastgesteld waarna zij eind 2008 is opgenomen in een gesloten psychogeriatrische afdeling/verpleeghuis. In een uitgebreid tussenvonnis [ERF 2024-0568] oordeelde het hof kort en goed dat geïntimeerde E rekening en verantwoording moet afleggen over de periode vanaf het moment dat erflaatster op een gesloten afdeling van het verzorgingstehuis is opgenomen tot aan haar overlijden. Pas daarna zal kunnen worden beoordeeld of er al dan niet sprake is van onrechtmatig onttrokken gelden. Het hof neemt aan dat X tot haar opname zelf het beheer over haar vermogen voerde, waarbij E haar behulpzaam was. Onder deze omstandigheden bestaat er voor E geen verplichting tot het doen van rekening en verantwoording. Dat in die periode sprake is geweest van onrechtmatige onttrekkingen aan het vermogen door D en/of E is onvoldoende geconcretiseerd en toegelicht. Appellanten verzoeken het hof om terug te komen op de beslissing ten aanzien van de periode waarover rekening en verantwoording moet worden afgelegd. Het geeft aan dat de beslissing ter zake moet worden aangemerkt als een bindende eindbeslissing. Slechts indien een in een tussenuitspraak gegeven bindende eindbeslissing berust op een onjuiste feitelijke of juridische grondslag is de rechter, gelet op de eisen van een goede procesorde, bevoegd om, nadat partijen de gelegenheid hebben gekregen zich dienaangaande uit te laten, over te gaan tot heroverweging van die eindbeslissing, om te voorkomen dat hij op een ondeugdelijke grondslag uitspraak zou doen. Hetgeen appellanten in dit verband hebben aangevoerd, geeft het hof geen aanleiding de eindbeslissing ten aanzien van de periode waarover verantwoording dient afgelegd te worden, te heroverwegen. Vervolgens beoordeelt het hof een groot aantal transacties en concludeert dat – bij gebreke van een deugdelijke verantwoording – moet worden aangenomen dat E circa € 12.235 zonder rechtsgrond aan zichzelf heeft overgemaakt en daarmee onrechtmatig aan het vermogen van erflaatster heeft onttrokken. Hij zal het bedrag om die reden aan de nalatenschap dienen terug

te betalen, te vermeerderen met de wettelijke rente zoals gevorderd. De beslissing of geïntimeerden dit bedrag bewust hebben verzwegen en hun aandeel daarin hebben verbeurd, houdt het hof aan. Ten aanzien van de gevorderde partiële verdeling van het erfdeel van erflater F volgt het hof het standpunt van appellanten dat in de nalatenschap van erflater F weliswaar formeel (nog) sprake is van vereffening, maar dat hier zich eenzelfde situatie voordoet als aan de orde in HR 19 mei 2017, ECLI:NL:HR:2017:939 en dat deze dus partieel kan worden verdeeld. Het hof overweegt dat hier slechts de verdeling van een deel van de nalatenschap van erflater F voorligt. Een van de appellanten heeft intussen bij de rechtbank Midden-Nederland verdeling van de nalatenschap van erflater gevorderd. De vraag of het hof, vooruitlopend op een uitspraak in die procedure, alvast kan overgaan tot verdeling van het erfdeel van erflater uit de nalatenschap van erflater, beantwoordt het hof bevestigend. Vast staat dat er geen boedelbeschrijving van de gehele nalatenschap is opgemaakt. Uit de stellingen van partijen blijkt echter dat er op dit moment slechts sprake is van één schuld, te weten de vordering van E van € 1.000 op de nalatenschap van F. E, die curator was, heeft niet gewezen op het bestaan van andere concrete schulden, zodat aannemelijk is dat die er niet zijn. Die schuld is blijkens de door partijen overgelegde processtukken onderwerp van discussie in de procedure bij de rechtbank Midden-Nederland. Uit de stukken blijkt ook dat, naast het erfdeel van erflater F uit de nalatenschap van erflater, nog banksaldi van in totaal ruim € 73.000 te verdelen zijn. Daarnaast speelt tussen partijen een discussie over het al dan niet kwijting en decharge verlenen aan E in zijn hoedanigheid als curator over het vermogen van F. Het hof begrijpt dat E daar uitsluitel over wenst, maar dat is geen rechtens relevant argument dat in de weg kan staan aan de gevorderde partiële verdeling. De vraag die het hof immers moet beantwoorden is of mogelijke schuldeisers door een partiële verdeling benadeeld kunnen worden. Dat partijen mogelijk geconfronteerd worden met een nieuwe procedure en bijkomende kosten, is in dat verband niet relevant. Geïntimeerden hebben er tot slot op gewezen dat het vanwege het onderlinge wantrouwen zo zou kunnen zijn dat een der partijen de rechtbank op de voet van artikel 4:203 lid 1 BW verzoekt een professionele vereffenaar te benoemen, hetgeen tot bijkomende schulden van de nalatenschap zal leiden. Op dit moment is dat echter nog niet het geval. Bovendien resteert na verdeling van het onderhavige erfdeel nogal altijd een bedrag dat ruimschoots voldoende is om eventuele kosten te dekken. Het hof bepaalt dat het erfdeel van F gelijkelijk tussen partijen wordt verdeeld.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 01-04-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:905

Zaaknummer: 200.315.106_0

Rechters: M. van Ham, J.J.M. van Lanen en T.J. Mellema-Kranenburg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Begiftigde handelt in strijd met waarheidsplicht van artikel 21 Rv en krijgt niet de gelegenheid om te bewijzen dat de schenking niet onder misbruik van omstandigheden tot stand is gekomen.

In deze zaak ligt de vraag voor of de in 2019 overleden erflater geld heeft geschonken aan appellante en of zij geld van hem heeft geleend. Erflater heeft appellante in 2017 leren kennen toen hij ongeneeslijk ziek was en heeft een liefdesrelatie met haar gehad. Geïntimeerde is de dochter van erflater, diens enig erfgenaam en executeur-afwikkelingsbewindvoerder en stelt dat de schenking onder misbruik van omstandigheden tot stand is gekomen. De bewijslast dat de schenking niet onder misbruik van omstandigheden tot stand is gekomen rust overeenkomstig artikel 7:176 BW op appellant als begiftigde. De rechtbank heeft – nadat geïntimeerde in de gelegenheid is gesteld het bestaan van de schenking en de geldlening te bewijzen – geconcludeerd dat geïntimeerde bewezen heeft dat erflater € 75.000 heeft geschonken aan appellante en niet heeft bewezen dat erflater aan appellante € 26.000 of een hoger bedrag heeft geleend. De rechtbank heeft appellante en haar toenmalige echtgenoot niet meer toegestaan te bewijzen dat de schenking niet onder misbruik van omstandigheden is gedaan, omdat zij welbewust heeft gelogen over de schenking door erflater van € 75.000 en daarmee heeft gehandeld in strijd met de plicht de feiten die van belang zijn voor de beslissing volledig en naar waarheid aan te voeren, daarmee in strijd handelt met de waarheidsplicht van artikel 21 Rv en haar toenmalige echtgenoot haar daarin volgt. De rechtbank heeft vervolgens voor recht verklaard dat de schenking nietig is en heeft appellante en haar toenmalige echtgenoot hoofdelijk veroordeeld tot terugbetaling van het geschonken bedrag; de rechtbank heeft de vordering met betrekking tot de geldlening afgewezen. Het hof volgt rechtbank in dit oordeel. Appellante past haar toelichting keer op keer aan en vertelt geen consistent verhaal. Haar verhaal is ook niet in overeenstemming met haar appberichten en ook niet met wat zij in een gesprek aan geïntimeerde heeft gezegd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 10-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:3532

Zaaknummer: 200.328.663

Rechters: J.H. Lieber, M.L. van der Bel en J.W.A. Biemans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In een langlopend geschil tussen de erven van erflater en diens voormalige echtgenote gaat het hof in op de samenstelling van de nalatenschap, door een deskundige uitgebrachte waardebeoordelingen en de door partijen daartegenin gebrachte bezwaren.

In deze (gevoegde) zaken gaat het om een procedure van de erfgenamen, appellante A, in haar hoedanigheid van executeur/(voorheen) afwikkelingsbewindvoerder in de nalatenschap van B, tegen C, de voormalige echtgenote van B (en omgekeerd) om tot afwikkeling van de huwelijksvermogensrechtelijke betrekkingen te komen en zijn reeds meerdere tussenarresten gewezen. Daarvoor en voor het feitenrelaas zie onder meer ECLI:NL:GHARL:2023:10225 en ECLI:NL:GHARL:2022:6213.

In tussenarrest ECLI:NL:GHSHE:2024:67 herstelt het hof in de ene zaak dat in een eerder arrest abusievelijk is bepaald dat A de gehele waarde van een aantal goederen aan C moet vergoeden, terwijl dit slechts de helft betreft.

In de andere zaak is A eerder in de gelegenheid gesteld te bewijzen dat economische eigendom van een pand is ingebracht in een eenmanszaak en vervolgens tot het ondernemingsvermogen van de rechtspersoon YY BV is gaan behoren, waarna C daarop kon reageren. Het hof stelt voorop dat het begrip economisch eigendom geen vastomlijnde inhoud heeft. Zo kan inbreng van de economische eigendom van een goed in een vennootschap inhouden dat niet slechts het gebruik of genot van het goed wordt ingebracht, maar ook dat de waarde daarvan tot het bedrijfsvermogen van de vennootschap gaat behoren, zodat een waardevermeerdering of waardevermindering van het goed voor rekening van de vennootschap komt (HR 10 juni 2022, ECLI:NL:HR:2022:852). In de onderhavige procedure gaat het om economische eigendom in de zin van gerechtigdheid tot de waarde van het pand. Vast staat dat C en de erven gezamenlijk (juridisch) eigenaar zijn van het pand. Naar het oordeel van het hof heeft A tegenover de gemotiveerde betwisting door C niet dan wel onvoldoende onderbouwd dat B en C zijn overeengekomen dat de economische eigendom zou worden ingebracht in de eenmanszaak van B in die zin dat dat daarmee ook de waarde van het perceel geheel tot het bedrijfsvermogen van de eenmanszaak zou gaan behoren. Dit leidt ertoe

dat de erven enerzijds en C anderzijds ieder recht hebben op de helft van de waarde van de gehele onroerende zaak, en dat – conform een ander tussenarrest – de te benoemen deskundige het pand dient te taxeren zonder daarbij rekening te houden met economische eigendom van A.

ECLI:NL:GHSHE:2025:644 draait om geschillen over de door de deskundige uitgebrachte rapporten en de reacties van partijen daarop. Kort en goed verwerpt het hof de bezwaren van zowel C als A en stelt vervolgens de verdeling van de onroerende zaken vast.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 11-03-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:644

Zaaknummer: 200.279.953_01 en 200.283.265_01

Rechters: M.J. van Laarhoven, P.P.M. van Reijssen en G.J. Vossestein

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In het kader van de berekening van de legitieme portie gaat het hof in op diverse waarderingskwesties en oordeelt verder o.m. dat het wijzigen van de huwelijkse voorwaarden geen in aanmerking te nemen gift was.

Vader/erflater A is overleden in 2013 en heeft zijn echtgenote B tot enig erfgenaam benoemd. Appellant C is het enige kind van vader en heeft in 2014 een beroep gedaan op zijn legitieme portie. In 2021 is B overleden, en zij heeft haar zus X tot enig erfgenaam benoemd en Y tot executeur. In 2021 heeft C erop gewezen dat door dit overlijden zijn legitieme portie opeisbaar is geworden. Deze zaak kent internationaalrechtelijke aspecten, nu C in Spanje woont en de nalatenschap bestanddelen omvat die zich in Hongarije bevinden. A is overleden voordat de Erfrechtverordening van toepassing werd (17 augustus 2015), zodat die toepassing ontbreekt. Het hof is daarom gelet op het bepaalde in artikel 2 Rv bevoegd om van deze zaak kennis te nemen. De rechtbank heeft het geschil beoordeeld naar Nederlands recht. Partijen hebben daartegen geen grief gericht, zodat ook het hof Nederlands recht zal toepassen. In deze zaak staat centraal hoeveel de legitieme portie van C bedraagt, waarbij hij zich in de procedure bij de rechtbank op het standpunt heeft gesteld dat zijn legitieme portie € 736.246 bedraagt. De executeur heeft als verweer aangevoerd dat C geen aanspraak heeft op een legitieme portie, omdat hij van A bij leven al schenkingen heeft ontvangen die een aanspraak op een legitieme overtreffen. De rechtbank heeft bepaald dat de legitieme portie € 12.727,50 bedraagt. In dit hoger beroep wil C vernietiging van het eindvonnis en alsnog toewijzing van zijn oorspronkelijke vorderingen. Onder de voorwaarde dat het hof zal komen tot een hoger bedrag aan legitimaire massa dan de rechtbank heeft vastgesteld, vordert de executeur vernietiging van het vonnis en bepaling door het hof dat de legitimaire aanspraak van C nihil bedraagt (wegens door C ontvangen schenkingen). Het hof bekrachtigt het vonnis van de rechtbank. Het hof volgt C niet in diens stelling dat de percelen grond een hogere waarde hadden dan waarvoor zij zijn opgenomen in de aangifte erfbelasting. Het hof geeft aan dat het aan C is om dit voldoende aannemelijk te maken en dat hij dit met de door hem bij de rechtbank overgelegde stukken onvoldoende heeft onderbouwd. Volgens C hield de wijziging van de huwelijkse voorwaarden waardoor B voor de helft mede-eigenaar werd van de woning, een schenking in van de helft van de waarde van die woning. De rechtbank heeft die stelling

verworpen, omdat zij voldoende aannemelijk vond dat het hier de voldoening aan een morele verplichting betrof en dat de wijziging daarom niet de bedoeling had B te bevoordelen, zoals is vereist voor het aannemen van een schenking. Daar komt verder bij dat als de wijziging van de huwelijksvoorwaarden wel moet worden gezien als een schenking, die wijziging heeft plaatsgevonden meer dan vijf jaar voor het overlijden van A. Uit artikel 4:67 BW volgt dat voor het in aanmerking kunnen nemen van die gift voor de legitimaire massa geldt dat de gift moet zijn gedaan en aanvaard met het vooruitzicht dat daardoor de legitimarissen zouden worden benadeeld. Over dat vooruitzicht heeft C in de procedure bij de rechtbank alleen gesteld dat niet veel later het testament is opgemaakt waarmee C werd onterfd, en A met deze wijziging heeft willen voorsorteren op het zo veel mogelijk onttrekken van verhaalsmogelijkheden voor de legitieme van C. Juist omdat de wijziging plaatsvond bijna anderhalf jaar voor het opmaken van het testament, ligt – zo het hof – de aanwezigheid van dat oogmerk bij A zonder nadere toelichting, die niet is gegeven, objectief gezien echter niet voor de hand. Bovendien zegt de stelling ook niets over de aanvaarding van de schenking door B met ook die bedoeling. Vervolgens gaat het hof in op de andere door C ingebrachte stellingen, die – onder meer wegens onvoldoende onderbouwing – worden verworpen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 24-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:3973

Zaaknummer: 200.264.965/01

Rechters: O.E. Mulder, M. Aksu en J.G. Knot

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Niet alle erfgenamen maar slechts één van hen is verantwoordelijk voor de voldoening aan de verhuurder van de na het einde van de huurovereenkomst verschuldigde gebruikersvergoeding.

In deze zaak wordt de door de verhuurder gevorderde veroordeling van de erven tot ontruiming van de door de in 2024 overleden erflater gehuurde woning en achterstallige huur over de maand februari toegewezen, gezien het uitgangspunt dat na het overlijden van een huurder de huurovereenkomst van rechtswege eindigt uiterlijk aan het einde van de tweede maand na de datum van overlijden (art. 7:268 lid 6 BW). Ook de gevorderde gebruikersvergoeding, die verschuldigd is op grond van artikel 7:225 BW als de huurder ook na beëindiging van de huurovereenkomst het gehuurde te laat ontruimt, wordt toegewezen. Interessant is met name de overweging wie vanaf 1 maart 2025 verantwoordelijk is voor de betaling van de gebruikersvergoeding en de wettelijke rente. De kantonrechter is van oordeel dat uitsluitend de zoon van erflater [gedaagde 1] die ter verzorging bij hem was ingetrokken en daar na het overlijden is blijven wonen, verantwoordelijk kan worden gehouden voor de betaling daarvan. De kantonrechter geeft aan dat de erfgenamen (onder wie gedaagde 1 en gedaagde 2) op grond van artikelen 3:80 BW en 4:182 BW vader onder algemene titel hebben opgevolgd. Aan de verhuurder dient daarom te worden toegegeven dat door het overlijden van de vader op de erfgenamen gezamenlijk de verplichting is komen te rusten om aan alle verplichtingen te voldoen tot en met 1 maart 2025. Van belang is dat de afspraken steeds (nader) zijn gemaakt met gedaagde 1, die het gebruik van het gehuurde heeft voortgezet. Hij heeft het gehuurde niet verlaten, en de verhuurder heeft het verzoek om de ontruimingstermijn te verlengen uit coulance goedgekeurd. Daarbij vindt de kantonrechter van belang dat verhuurder ermee bekend was dat de enige reden dat de verlenging van de ontruimingstermijn door gedaagde 1 (en niet de erfgenamen) werd aangevraagd, was gelegen in de omstandigheid dat gedaagde 1 geen nieuwe woonruimte had (gevonden) en verhuurder hem een periode wilde gunnen om een nieuwe woonruimte te vinden. Dit betekent dat uitsluitend gedaagde 1 en dus niet de erfgenamen profiteerde van de uitgestelde ontruimingstermijnen. Dat was bijvoorbeeld anders geweest, indien de verlenging van de ontruimingstermijn werd aangevraagd, omdat gezien de omvang van de ontruiming en/of de staat van het gehuurde de erfgenamen er niet in zouden slagen om het gehuurde tijdig in

correcte staat op te leveren. Dat was echter juist niet het geval. Gedaagde 2 heeft als erfgenaam aangeboden te ontruimen en dat gedaan voor zover mogelijk onder de afspraken tussen verhuurder en gedaagde 1. Juist onder deze omstandigheden bestond er voor verhuurder voldoende aanleiding om bij de andere erfgenamen na te gaan of zij instemden met de verlenging van de (op basis van de huurovereenkomst geldende) ontruimingstermijn en daarmee ook met de verplichting om vanaf 1 maart 2025 de gebruiksvergoeding vanuit de nalatenschap te betalen. Voorgaande geldt temeer omdat aan verhuurder is meegedeeld dat gedaagde 2 contactpersoon is in het kader van de nalatenschap en zij verhuurder heeft verzocht haar rechtstreeks op de hoogte te houden. Dit betekent dat gedaagde 2 en de erfgenamen onder de hiervoor genoemde omstandigheden niet verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor de betaling van de gebruiksvergoeding vanaf 1 maart 2025 en (verdere) ontruiming van het gehuurde.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 26-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:4002

Zaaknummer: 11647562 CV EXPL 25-2706

Rechters: E.M.C. Mommers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof oordeelt vooralsnog dat bij de door moeder en zoon gesloten lening in het kader van de koop door hem van haar van een woning sprake was van een schijnconstructie die o.m. gericht was op het benadelen van onderfde legitimarissen en fiscaal voordeel.

In het testament van de in 2009 overleden vader was o.m. aan een van zijn kinderen, zoon/appellant, een legaat van een woning toegekend. In 2013 heeft appellant de woning van zijn moeder/geïntimeerde gekocht, waarbij hij – blijkens onderhandse akte – een bedrag van haar heeft geleend. In eerste aanleg heeft de rechtbank de gevorderde veroordeling van appellant tot betaling van het nog openstaande bedrag toegewezen. Volgens appellant is er geen sprake van een geldlening maar van een schijnconstructie. Die was uitsluitend bedoeld om uitvoering te geven aan het testament van zijn vader, belastingvoordelen voor geïntimeerde te behalen en de onderfde kinderen hun legitieme portie te ontfzeggen indien geïntimeerde zou overlijden. Volgens appellant werd daarom een verkoop van het huis met fictieve lening opgezet, waarbij hij en zijn (niet onderfde) broers en zussen formeel schulden aan hun moeder zouden hebben, maar deze schulden in werkelijkheid niet hoefden te worden terugbetaald. De werkelijke reden waarom geïntimeerde haar vorderingen jegens hem heeft ingesteld is dat zij druk op appellant wil uitoefenen om te scheiden van zijn (zwangere) partner. Dit is volgens hem typerend voor geïntimeerde. De kinderen die de invloed van hun ouders op hun partnerkeuze niet hebben toegestaan, zijn eerder onderfd. Het hof is voorlopig voorshands van oordeel dat appellant het tegenbewijs van de geldlening heeft geleverd, o.m. omdat geïntimeerde geen goede verklaring heeft gegeven voor de reden van de verkoop van het huis aan appellant in 2013. Er zijn wel duidelijke aanwijzingen voor de juistheid van de stelling van appellant dat het niet de bedoeling was dat hij voor het huis zou betalen. Zo heeft geïntimeerde jarenlang geen aanspraak gemaakt op betaling van de verschuldigde rente. Pas in 2021, toen er inmiddels een conflict was ontstaan, heeft zij daarop aanspraak gemaakt. Appellant stelt verder dat zijn (niet onderfde) broer en zus op dezelfde wijze zijn behandeld. Ook zij hadden volgens het testament van vader een legaat op onroerend goed en hebben dit met een schijnconstructie van geïntimeerde verkregen. Volgens appellant betalen ook zij geen rente of aflossing. Het hof is vooralsnog van oordeel dat geïntimeerde hiertegen onvoldoende heeft ingebracht. De bij de notaris afgelegde verklaring van de broer en zus dat zij wel degelijk

aan geïntimeerde betalen, overtuigt niet. De notariële akte is bewijs van het feit dat zij dit hebben verklaard, maar is geen bewijs van betaling. Op dit punt is van belang dat bewijs van betaling eenvoudig had kunnen worden geleverd door het in het geding brengen van bankafschriften waarop deze betalingen zijn vermeld. Het in het geding brengen van deze bankafschriften had voor de hand gelegen. Het feit dat dit niet is gebeurd doet afbreuk aan de geloofwaardigheid van dit argument van geïntimeerde. Het hof neemt ook tot uitgangspunt dat geïntimeerde een fiscaal belang had bij de constructie. Overigens, maar terzijde, geldt dat ook appellant daar een belang bij had omdat hij door de constructie geen erfbelasting over het huis was verschuldigd. Of een en ander strafbaar was, kan in het midden blijven omdat dit voor deze procedure niet relevant is. Uit het voorgaande volgt volgens het hof dat het dwingend bewijs van de overeenkomst van geldlening en de koopakte is weerlegd. Geïntimeerde wordt in de gelegenheid gesteld alsnog te bewijzen dat zij met appellant is overeengekomen aan hem een geldbedrag te lenen; iedere verdere beslissing wordt aangehouden.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 24-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:1157

Zaaknummer: 200.328.58201

Rechters: R.S. van Coevorden, M. Nijhuis en R.W. Polak

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bij gebreke aan een testamentaire plaatsvervullingsclausule zijn de kinderen van de overleden dochter geen erfgenamen en moet de woning worden ontruimd.

Geïntimeerde A is de enig erfgenaam en executeur van erflater. Appellante B is een dochter van erflater. Tot de nalatenschap behoort een woning, die aan A is gelegateerd en aan haar is overgedragen. B, haar echtgenoot en haar twee minderjarige kinderen woonden in die woning, en zijn dat na het overlijden blijven doen. Het Gerecht heeft geoordeeld dat de woning is gelegateerd en op naam van A is overgeschreven. Van nietigheid van het testament is niet gebleken. Daarop is ook geen beroep gedaan. Een eventueel recht op hun legitieme portie van de beide minderjarige kinderen van appellante doet aan de geldigheid van het testament niet af. De door A gevorderde ontruiming is toegewezen. In appèl gaat het Hof in op de inhoud van het testament en vertaalt 'I appoint as sole heir of my estate' voorshands als 'ik benoem als de enige erfgenaam van mijn vermogen' en niet als 'ik benoem als de enige legataris van mijn onroerende zaak' (de term 'estate' is verwarrend, vergelijk de term 'legacy'). Weliswaar is niet het gehele testament overgelegd, maar voorshands is deze vertaling/uitleg voldoende aannemelijk. In het testament is A dus aangewezen als de enige erfgenaam. Daaruit blijkt dat door erflater is afgeweken van het erfrecht bij versterf. B zou immers als kind van erflater ingevolge artikel 4:10 lid 1 sub a BW tot de nalatenschap geroepen zijn indien van dit testament geen sprake geweest zou zijn. De aanwijzing van A als enige erfgenaam is aan te merken als een erfstelling in de zin van artikel 4:115 BW. Anders dan het erfrecht bij versterf kent de testamentaire erfstelling geen regels voor plaatsvervulling. Om niettemin plaatsvervulling te realiseren is daartoe een bepaling in het testament nodig. Dat daarvan in dit geval sprake is, heeft B niet gesteld. Uit het (overgelegde deel) van het testament blijkt dit ook niet. Haar stellingname is gebaseerd op rechtstreekse toepasselijkheid van artikel 4:12 BW, waarin is opgenomen de plaatsvervullingsregeling die geldt als sprake is van toepasselijkheid van het erfrecht bij versterf. Van toepasselijkheid van dat erfrecht is echter geen sprake, en de verwijzing in het testament naar de toepasselijkheid van Sint Maartens recht doet daaraan niet af. Dat recht bepaalt immers niet dat bij een erfstelling desondanks de versterfregels van de plaatsvervulling (art. 4:12 BW) toepasselijk zijn. Gevolg is dat niet aannemelijk is dat de bodemrechter zal oordelen dat de beide minderjarige kinderen van

partijen mede-erfgenaam zijn en uit dien hoofde gerechtigd tot het gebruik van de woning. Ook zijn feiten en omstandigheden gesteld waaruit de nietigheid van het testament zou blijken. Als B heeft bedoeld te stellen dat het testament ten onrechte geen bepaling over plaatsvervulling kent, is onvoldoende onderbouwd dat en waarom daarin een reden voor nietigheid of vernietigbaarheid van het testament gelegen is. Aangezien het Hof voorshands van oordeel is dat zowel in geval van erfstelling als in geval van legatering A gerechtigd is tot ontruiming, is de kans groot dat de bodemrechter, indien geadieerd, de vordering van A zal toewijzen.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 17-06-2025

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2025:153

Zaaknummer: SXM2024H00036

Rechters: G.C.C. Lewin, W.P.M. ter Berg en M.A. Loth

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoewel onder oud Arubaans recht niet expliciet was bepaald dat kosten van de lijkbezorging een (bevoorrechte) boedelschuld vormden, was dit volgens het hof wel het geval krachtens ongeschreven recht.

In deze rechtszaak heeft de werkgever van een bij een verkeersongeval overleden werknemer de begrafenis kosten betaald. De werkgever zoekt verhaal op de gezamenlijke erfgenamen. In eerste aanleg heeft het gerecht deze vordering afgewezen omdat naar het tot 1 september 2021 geldende erfrecht van Aruba de kosten van lijkbezorging geen boedelschuld vormden. Naar het huidige erfrecht van Aruba zouden de erven aansprakelijk zijn voor de kosten van lijkbezorging, maar krachtens het overgangsrecht is de schuld van de nabestaanden voor wie de overeenkomst van geldlening is aangegaan, niet overgegaan op de erven. Het hof verwijst naar ECLI:NL:HR:1951:334 waarin met betrekking van het toenmalige recht van Nederland werd overwogen 'dat blijkens art. 1195, onder 2°, B. W. de begrafenis kosten een schuld van de nalatenschap zijn, die bij voorrang boven vele andere schulden op den boedel van den overledene kunnen worden verhaald; dat mitsdien begrafenis kosten, voor zover zij redelijkerwijze uit de nalatenschap kunnen worden voldaan, niet drukken op de erfgenamen persoonlijk.' Naar het voorlopig oordeel van het Hof moet worden aangenomen dat ten tijde van het overlijden van de erflater en de betaling van de begrafenis kosten door de werkgever reeds ongeschreven Arubaans recht was dat de kosten van lijkbezorging gerekend moeten worden tot de schulden van de erflater (en geschreven recht dat zij bij verhaal op de nalatenschap bevoorrecht waren). Het Hof acht het hoger beroep dus voorshands gegrond.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 17-06-2025

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2025:157

Zaaknummer: AUA2021H00208

Rechters: G.C.C. Lewin, J. de Boer en W.P.M. ter Berg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het gerecht bepaalt voorwaarden waaronder verkoop van nalatenschapsgoederen is toegestaan.

In de kern is het geschil in deze zaak een erfeniskwestie, waarbij tussen partijen in geschil is wie al dan niet erfgenaam is van wijlen de ouders van partijen. Ook het in deze procedure tussen partijen gevoerde debat over de rechtsgeldigheid van enkele besluiten van de aandeelhoudersvergadering van X (waarvan de aandelen tot de nalatenschappen behoren), beziet het gerecht in deze context. Dat debat wordt immers gevoerd, omdat partijen het met elkaar oneens zijn over de vraag aan wie de opbrengst toekomt na het te gelde maken van onroerende zaken in Curaçao die direct dan wel indirect deel uitmaken van die nalatenschappen. De ouders zijn beiden overleden in Venezuela. Eisers stellen dat geen van beiden bij testament over de nalatenschap heeft beschikt, zodat uiteindelijk alle vier de zonen voor gelijke delen gerechtigd zijn tot die nalatenschappen. Gedaagden stellen dat beide ouders bij testament over hun nalatenschappen hebben beschikt en dat uiteindelijk alleen gedaagde 3 gerechtigd is tot die nalatenschappen. In dit verband verwijzen gedaagden naar overgelegde documenten, met de stelling dat dit de testamenten van hun ouders zijn. Eisers betwisten de echtheid van deze documenten. Onder verwijzing naar een overgelegd onderzoeksrapport stellen eisers dat de op voormelde documenten geplaatste handtekeningen van erflaters vervalst zijn. Daartegenover verwijzen gedaagden naar overgelegde apostilles, waaruit volgens gedaagden blijkt dat de testamenten zijn gelegaliseerd, zodat van de echtheid daarvan dient te worden uitgegaan. Het gerecht overweegt dat door eisers onweersproken is gesteld dat in Venezuela, waar de nalatenschappen zijn opengevallen, gerechtelijke procedures lopen over die nalatenschappen, waaronder strafrechtelijke onderzoeken naar de vervalsing van de testamenten van de erflaters. Onder deze omstandigheden is in deze procedure onvoldoende aannemelijk geworden dat gedaagde 3 als enig erfgenaam gerechtigd is tot de hier in geschil zijnde bestanddelen van de nalatenschappen. De door gedaagden overgelegde apostilles maken dat niet anders, omdat deze geen van alle betrekking hebben op de beweerdelijke testamenten. Dit alles geeft het gerecht een aanknopingspunt tot het treffen van voorzieningen die strekken tot bescherming van belangen van betrokkenen, totdat in de erfeniskwestie ter zake onherroepelijk uitsluitsel wordt gekregen. Uit de stellingen valt af te leiden dat zowel gedaagden als eisers de onroerende zaken wensen te verkopen. Eisers

hebben voorts niet te kennen gegeven de aandelen dan wel onroerende zaken zelf te willen kopen dan wel gebruiken. Aldus staan beide partijen een verkoop voor en is tussen hen op dit punt alleen in geschil wie aanspraak maakt op de opbrengst uit die verkopen. X is slechts opgericht om de nalatenschapspcelen in eigendom te verkrijgen, heeft geen werknemers in dienst noch onderneemt bedrijfsactiviteiten en heeft oplopende schulden. Het gerecht bepaalt de voorwaarden waaronder de pcelen mogen worden verkocht.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 20-01-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2025:129

Zaaknummer: CUR202402275

Rechters: M.E.B. de Haseth

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het primaire verzoek tot verwerping van de nalatenschap namens de minderjarige erfgenaam wordt afgewezen, het subsidiaire tot het wederom verlengen van de termijn waarbinnen de verklaring van verwerping/aanvaarding afgelegd moet worden, wordt toegewezen.

In de nalatenschap van de in 2024 overleden erflaatster heeft de rechtbank de termijn waarbinnen namens de minderjarige erfgenaam van erflaatster de verklaring van verwerping of aanvaarding afgelegd moet worden, verlengd tot 20 april 2025. Verzoekster heeft primair verzocht de beëdigde verklaringen van de notariële akten van verwerping van de nalatenschap van erflaatster namens de minderjarige erfgenaam in het boedelregister in te schrijven. De kantonrechter constateert dat in de bijgevoegde beëdigde vertalingen van de notariële akten niet is vermeld dat namens een rechterlijke instantie in Spanje toestemming is gegeven om de nalatenschap namens de minderjarige erfgenaam te verwerpen en gaat er dan ook van uit dat die toestemming niet is gegeven terwijl ook niet is gebleken dat naar Spaans recht deze toestemming niet vereist zou zijn. De kantonrechter wijst het primaire verzoek af. Subsidiair is verzocht om de termijn waarbinnen de verklaring van verwerping of aanvaarding van de nalatenschap van erflaatster afgelegd moet worden, nogmaals te verlengen. Het verzoek tot nadere verlenging van de termijn van drie maanden is voor de afloop hiervan – en dus tijdig – ingediend. De kantonrechter acht het redelijk om de termijn te verlengen met vier maanden. Op deze manier kan namens de minderjarige erfgenaam een rechterlijke machtiging verkregen worden, waarmee de verklaring tot verwerping afgelegd kan worden.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 26-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:7070

Zaaknummer: 11656217

Rechters: S.W.S. Kiliç

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof verwerpt het verzoek om namens minderjarige de nalatenschap te verwerpen, omdat niet vaststaat dat de minderjarige erfgenaam is en een minderjarige erfgenaam naar Bulgaars recht enkel beneficiair kan aanvaarden.

De in 2024 in haar woonplaats te Bulgarije overleden erflaatster had schulden in Nederland. Appellante is een zus van erflaatster, en heeft samen met de overige erfgenamen de nalatenschap verworpen. Zij treedt op in haar hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordigster van een minderjarige. Erflaatster is overleden te Bulgarije, alwaar zij ook woonachtig was. Bij appellante was het bekend dat haar zus in Nederland schulden had, getuige de executoriale verkoop van de woning door de hypotheekverstrekker. Contact met de erflaatster had zij echter niet, het is dan ook niet bekend welke bezittingen er in Bulgarije zijn. Appellante heeft de nalatenschap verworpen. Appellante en appellant verzoeken in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordigers van de minderjarige machtiging om de nalatenschap te verwerpen. Omdat de minderjarige zijn gewone verblijfplaats in Nederland heeft, is de Nederlandse rechter op grond van artikel 7 van de EU-verordening Brussel II-ter bevoegd om van het machtigingsverzoek van de ouders kennis te nemen en daarop te beslissen. Omdat erflaatster woonachtig was in Bulgarije, is op grond van de Europese Erfrechtverordening Bulgaars recht van toepassing op de nalatenschap van erflaatster. De vraag is of de minderjarige op grond van de Bulgaarse Erfwet door de verwerping van appellante door plaatsvervulling erfgenaam is geworden. Artikel 53 van de Erfwet bepaalt dat geen plaatsvervulling optreedt als de wettelijke erfgenaam uit een bepaalde groep de nalatenschap verwerpt en dat in dat geval diens aandeel aanwast bij de overige wettelijke erfgenamen uit die groep. Dat zou betekenen dat de minderjarige geen erfgenaam is geworden in de nalatenschap van erflaatster, aldus ook het door verzoekers na de mondelinge behandeling overgelegde advies. Voor het geval de minderjarige wel erfgenaam in de nalatenschap van erflaatster zou zijn, kan hij op grond van artikel 61 lid 2 van de Erfwet alleen onder het voorrecht van boedelbeschrijving aanvaarden. Dit is reden voor het hof om het machtigingsverzoek af te wijzen omdat de minderjarige geen belang heeft bij toewijzing nu hij hoogstwaarschijnlijk geen erfgenaam is in de nalatenschap van erflaatster. Door stilzitten wordt men naar Bulgaars recht geen erfgenaam. Indien de minderjarige wel erfgenaam zou

zijn, althans op enig moment door de Bulgaarse rechter zou worden benaderd om zich daarover uit te spreken, kan gedurende zijn minderjarigheid de nalatenschap alleen aanvaard worden onder het voorrecht van een boedelbeschrijving. In die zin wordt de minderjarige beschermd tegen mogelijke aansprakelijkheid voor schulden in de nalatenschap van erflaatster. Na het bereiken van zijn meerderjarigheid kan de thans minderjarige op een verzoek van de Bulgaarse rechter als hiervoor bedoeld alsnog reageren met een verwerping. Ten slotte heeft het hof ook geen overzicht ontvangen van de bezittingen en schulden van erflaatster per datum overlijden zodat niet beoordeeld kan worden of verwerping van die nalatenschap financieel überhaupt in het belang is van de minderjarige. Dat verzoekers dat vermoeden hebben, is, hoe begrijpelijk dat vermoeden mogelijk ook is, op zichzelf onvoldoende.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 24-04-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:1190

Zaaknummer: 200.348.919_01

Rechters: R.R.M. de Moor, J.B. Smits en T. van Malssen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter stelt vordering van stiefkind uit hoofde van de wettelijke verdeling vast en volgt de stiefouder dat het vruchtgebruik ex artikel 4:21 BW op een woning wordt gevestigd en niet – zoals het stiefkind verzoekt – op giraal geld.

Op het tijdstip van zijn overlijden in 2023 was A in tweede echt gehuwd met verzoekster X. Uit het eerste door scheiding geëindigde huwelijk van A met B is verweerder/zoon C geboren. Na het overlijden van A is de wettelijke verdeling van kracht geworden. X en C kunnen het niet eens worden over de omvang van de nalatenschap, en daarmee de hoogte van de geldvordering van verweerder/zoon C op verzoekster X. De kantonrechter stelt de geldvordering vast op € 272.126,58 en geeft aan dat hij tot dit bedrag is gekomen door o.m. te bepalen dat de overlijdensuitkering van de werkgever en de erfenis van A's moeder buiten de wettelijke gemeenschap blijven. Verder bepaalt de kantonrechter dat X de stiefmoeder is van C en zij op grond van artikel 4:21 BW zekerheid moet stellen voor de geldvordering door het overdragen van goederen ter waarde van die geldvordering. X biedt aan een aandeel ter hoogte van de geldvordering aan C over te dragen. C heeft daar bezwaar tegen en geeft er de voorkeur aan dat giraal geld als zekerheid aan hem wordt overgedragen. De kantonrechter gaat hier niet in mee. Ten eerste is de bedoeling van het vruchtgebruik van artikel 4:21 BW dat de stiefouder ondanks de zekerheid die het stiefkind heeft verkregen ongestoord moet kunnen voortleven. Het overmaken van ruim € 270.000 staat haaks op die bedoeling. De kantonrechter begrijpt voorts dat de communicatie tussen X en C te wensen overlaat, maar waarom dat in de weg staat aan het overdragen van een aandeel in de woning en het vestigen van vruchtgebruik ten behoeve van C ziet de kantonrechter niet. In de omstandigheid dat X en C door deze constructie ook in de toekomst met elkaar van doen blijven hebben ziet de kantonrechter niet als een onoverkomelijk bezwaar, over de noodzakelijke dingen moet zakelijk en bondig contact mogelijk zijn. Op grond van artikel 4:14 BW is X tegenover de schuldeisers en de kinderen verplicht de schulden te voldoen. Zij moet dus ook de aanslag erfbelasting voldoen en C kan dat in rechte afdwingen. X erkent dat ook, maar zij heeft op de zitting gezegd dat zij met deze verplichting niet bekend was en dat de aanslag daarom nog niet betaald is, maar dat zij dat nog deze week gaat doen. De kantonrechter ziet geen aanleiding te twijfelen aan deze toezegging, die ook door de gemachtigde van X herhaald is, en dat maakt dat de daartoe

streckende vordering van C wordt afgewezen omdat hij daar onvoldoende belang bij heeft.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 17-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:4282

Zaaknummer: 11404862

Rechters: J.S. Reid

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoeken aan de rechtbank tot benoeming van een vereffenaar.

In ECLI:NL:RBROT:2025:6725 benoemt de rechtbank op verzoek van een schuldeiser een vereffenaar. Aan de voorwaarde dat het verzoek door een belanghebbende is ingediend is ook voldaan. Volgens verzoeker was de overledene gehuwd met zijn moeder (A), die is vooroverleden. In het kader van de afwikkeling van die nalatenschap hebben verzoeker en de overledene een woning partieel en aan overledene toebedeeld, waarbij verzoeker een na het overlijden van overledene opeisbare overbedelingsvordering kreeg. Voorts is voldaan aan de voorwaarde dat degenen die met het beheer van de nalatenschap belast zijn in de vervulling van hun verplichtingen tekortschieten. Belanghebbenden zijn belast met het beheer van de nalatenschap. Door de beneficiaire aanvaarding moeten zij namelijk de nalatenschap van de overledene vereffenen (art. 4:202 lid 1 onder a BW). Niet gebleken is echter dat zij daartoe zijn overgegaan, want de schuld die de overledene aan verzoeker heeft, is niet voldaan. Er is voorts een betalingsachterstand ontstaan in de hypotheekbetalingen, omdat deze niet meer van de ervenrekening voldaan kunnen worden. Daaruit volgt voldoende dat de belanghebbenden in ernstige mate tekortschieten in de vervulling van hun verplichtingen. Gelet op het voorgaande is voldaan aan alle voorwaarden van artikel 4:203 lid 1 onder b BW om een vereffenaar te benoemen.

In ECLI:NL:RBNHO:2025:6605 zijn de beide ouders van partijen overleden. Zij hebben verzoekster A onterfd en moeder heeft verweerder B tot executeur benoemd. A beroept zich op haar legitieme portie, en krijgt geen reactie op verzoeken om informatie. A verzoekt de rechtbank een vereffenaar in de nalatenschap van erflaatster te benoemen, op grond van artikel 4:204 lid 1 onder a, b en c BW. Zij heeft vanwege het gebrek aan informatie geen totaalbeeld van de omvang van de nalatenschap van erflaatster en van de daartoe behorende schulden. Ook is niet volstrekt duidelijk wat de omvang van haar legitieme portie uit de nalatenschap van vader en van moeder is. Omdat er geen inschrijving in het boedelregister bekend is, gaat A ervan uit dat B de nalatenschap zuiver heeft aanvaard en voldoet hij als executeur ondanks herhaalde verzoeken, niet aan zijn verplichtingen op grond van artikel 4:78 BW en/of zijn informatieverplichting. Uit niets blijkt van enig beheer van de nalatenschap, laat staan goed beheer, terwijl hij wel gebruikmaakt van de nalatenschap: hij woont in de woning die in de nalatenschap valt. De in artikel 4:206 BW genoemde personen, voor zover

bekend, zijn behoorlijk opgeroepen. Omdat B niet heeft meegedeeld gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord, heeft er geen behandeling ter terechtzitting plaatsgevonden. Het verzoek tot benoeming van een vereffenaar is op de wet gegrond en wordt toegewezen nu bij het (voortdurend) uitblijven van enige reactie op verzoeken van A het gevaar bestaat dat zij niet ten volle of niet binnen redelijke tijd wordt voldaan.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 18-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:6725

Zaaknummer: C/10/695441 / HA RK 25-201

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vorderingen tot huurvoortzetting na overlijden.

In ECLI:NL:RBNHO:2025:6604 wordt het verzoek van de 48-jarige zoon tot huurvoortzetting van de door zijn overleden moeder gehuurde woning afgewezen, omdat er geen sprake was van een duurzame gemeenschappelijke huishouding met zijn moeder. De tegenvordering van de verhuurder tot ontruiming van de woning wordt toegewezen. Het bestaan van de gemeenschappelijke huishouding kan niet worden afgeleid uit de aanschaf van een Senseo, tafel en stoel en het voldoen van een bijdrage aan een hoge energierekening. Er blijkt onvoldoende van financiële verwevenheid. Er is onvoldoende concreet gemaakt hoe het samenleven met zijn moeder eraan toeging, wat de taakverdeling was ten aanzien van het huishouden, hoe de gezamenlijke vrije tijd werd doorgebracht, welke sociale activiteiten zij ondernamen, hoe vaak dat was en wanneer, en welke concrete afspraken zij met elkaar hadden. De stellingen hierover en de overgelegde getuigenverklaringen hebben een globaal karakter en zeggen daarover onvoldoende. Volgens verhuurder blijkt uit de getuigenverklaringen juist dat er sprake was van een eenzijdige zorgrelatie tussen de zoon/eiser en zijn moeder, waarbij moeder van hem afhankelijk was. De kantonrechter vindt het aannemelijk dat de zorg voor zijn moeder sinds haar ziekte ook gedeeltelijk bij de zoon terecht kwam. Maar de omstandigheid dat een kind voor zijn steeds ouder of gebrekkig wordende ouder zorgt, zegt op zichzelf onvoldoende over het voeren van een gemeenschappelijke huishouding. Ook is er geen sprake van duurzaamheid, waarbij meeweegt dat de zoon geen (eerder) verzoek heeft gedaan tot medehuurderschap en is de zoon sinds zes jaar ingeschreven als woningzoekende.

In ECLI:NL:RBDHA:2025:11426 huurde de in 2025 overleden vader van gedaagde een woning van eiseres. Gedaagde heeft eiseres gevraagd of hij in de woning kan blijven wonen, waarop eiseres heeft medegedeeld dat hij de huur niet mag voortzetten. In april sommeert eiseres gedaagde om het gehuurde vrijwillig te verlaten. Gedaagde heeft daar geen gehoor aan gegeven en verblijft thans in de woning. Over de in kort geding gevorderde veroordeling tot ontruiming overweegt de kantonrechter dat een bij voorlopige voorziening bevolen ontruiming een maatregel is die diep ingrijpt in het gebruiksrecht en de daarmee verbonden huurbescherming van de huurder. Bij de beoordeling van een dergelijke vordering moet volgens vaste jurisprudentie grote terughoudendheid worden betracht. Eiseres heeft anders

dan gedaagde heeft aangevoerd voldoende spoedeisend belang bij haar vordering, nu zij stelt dat gedaagde zonder recht of titel in de woning verblijft en overlast veroorzaakt, zodat eiseres in zoverre ontvankelijk is in haar vordering. Tussen partijen is niet in geschil dat gedaagde geen medehuurder is in de zin van artikel 7:268 lid 1 BW. Artikel 7:268 lid 2 BW bepaalt dat de persoon die in de woning zijn hoofdverblijf heeft en een duurzame gemeenschappelijke huishouding heeft gehad met de overleden huurder, de huur gedurende zes maanden na het overlijden van de huurder voortzet. Hoewel de kantonrechter met gedaagde van oordeel is dat er nog geen zes maanden zijn verstreken na het overlijden van zijn vader, heeft gedaagde niet aannemelijk gemaakt dat hij zijn hoofdverblijf in de woning heeft en een duurzame gemeenschappelijke huishouding met zijn vader heeft gehad. Voor dit oordeel is o.m. relevant dat de stelling van gedaagde dat hij al twee jaar voor het overlijden van zijn vader in de woning woonde en voor hem zorgde, op geen enkele wijze is onderbouwd en dat gedaagde pas na het overlijden van vader op het adres is ingeschreven. De kantonrechter merkt ten overvloede op dat hier niet ter beoordeling voorligt of gedaagde de huur ná de in artikel 7:268 lid 2 BW bedoelde zes maanden mag voortzetten.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 25-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:6604

Zaaknummer: 11365600

Rechters: I.H. Lips

Wetsartikelen: